

¹¹³ Thomas de Capua és autor d'unes *Epistolae artis dictandi*.

¹¹⁴ Com ja hem esmentat, el títol *Alberta* o *Albertanus* és una indicació expressa dels notaris en inventariar el llibre per referir-se a l'obra *De doctrina dicendi atque tacendi* d'Albertanus Brixiensis.

¹¹⁵ Cassiodorus, *Variae* o *Libri variarum*.

¹¹⁶ Amb el títol *Deesa d'honor* o similar no tenim constància de cap text literari en català, llengua en què apareix escrit; dins aquest text trobem una [*Història de*] *la conquesta de Sardenya* que tampoc no hem pogut identificar. La campanya militar de la conquesta de l'illa, dominada bàsicament per pisans i genovesos, i sota la sobirania pontifícia, fou duta a terme per Jaume II de Catalunya-Aragó del 1323 al 1326.

¹¹⁷ M.T. Cicero, *Rhetorica vetus et nova*.

¹¹⁸ Francesco Petrarca, *De viris illustribus*.

¹¹⁹ *Commentum* a la *Poetria nova* de Gaufridus de Vinosalvo.

113. Item, altre libre escrit en pergamins, cubert de posts ab cuyr negre, e dos gafets ab .X. boles, appellat^{bo} *Epistole Thome de Capua*. Comensa en la *lf.30v.* segona pàgina de la primera carta: "minime". E fenex: "alicociens". E la derrera carta comensa: "in nomine sancte". E fenex: "pastorem".

[Al marge]: *Epistole Thome de Capua*.

114. Item, altre libre escrit en pergamins, a dos corendels, cubert de posts ab cuyr vermel empremtat, ab dos tancadors, appellat *Albertanus*. Comensa en lo segon corendell de la primera carta: "existas". E fenex: "nam". E lo primer corendel de la derrera carta comensa: "prover". E fenex: "sive elo".

[Al marge]: *Albertanus*.

115. Item, altre libre escrit en pergamins, a dos corendels, cubert de posts ab cuyr vermel, ab .IIII. gafets, appellat *Cassiodorus variarum*. E comensa en lo segon corendel de la primera carta: "generalitatis". E fenex: "cum me". E lo primer corendel de la derrera carta comensa: "germanis". E fenex: "potes huius".

[Al marge]: *Cassiodorus variarum*.

116. Item, altre libre escrit en paper, en romans, cubert de posts empremtades^{bp}, ab cuyr vermel, ab dos gafets, appellat *Deesa d'onor*, qui conté *La conquesta de Serdenya*. E comensa la segona pàgina de la primera carta: "ment docas". E fenex: "veler". E la derrera carta comensa: "arreat". E fenex: "en contrats".

[Al marge]: *Istòries de Serdenya*.

117. *lf.31r.* Item, altre libre escrit en pergamins, cubert de posts ab cuyr groch, ab .IIII^{ba}. gaffets e .X. boles, appellat *Retòrica vella e nova de Tulli*. E comensa la segona pàgina de la primera carta: "ac temeraria". E fenex: "verum". La derrera carta comensa: "non habent". E fenex: "exercitacione".

[Al marge]: *Rethorica Tullii vetus et nova*.

118. Item, altre libre escrit en pergamins, a dos corendels, cubert de posts ab cuyr vermel, ab .IIII. tancadors e .X. boles, appellat *Patrarcha, De viris illustribus*. Comensa en lo segon corendel de la primera carta: "seu credito". E fenex: "tandem". Lo primer corendel de la derrera carta comensa: "quibus". E fenex: "est".

[Al marge]: *Patrarcha, De viris illustribus*.

119. Item, altre libre escrit en pergamins, a dos corendels, cubert de posts nues, ab un gafet, appellat *Coment sobre la Poetria nova*. E comensa lo segon corendel de la primera carta: "adiuvenerunt". E fenex: "artis". E lo primer corendel de la derrera carta comensa: "id est de quo". E fenex: "finem".

[Al marge]: *Comentum super Poetria nova*.

¹²⁰ Isidorus Hispalensis, *Etymologiae*.

¹²¹ Una nova glossa sobre el *De consolatione Philosophiae* de Boethius.

¹²² Aquestes *Epístoles de Faraó*, que apareixen diverses vegades en la documentació, no les hem sabudes identificar. Segueix un text d'Arnau de Vilanova.

¹²³ (Ps) Aristoteles, *Secretum secretorum*.

¹²⁴ Nou exemplar del text canònic de les *Decretales* (l'anterior ha estat testimoniat en la nota 98).

¹²⁵ Fredericus II («Fredericus imperator») és autor d'unes *Constitutiones imperiales regni Siciliae*, segons els catàlegs consultats. De la biblioteca d'Esplugues sobta el gran nombre de textos referits a les illes i territoris italians que eren, o havien format part, de la Corona d'Aragó (Sardenya, Sicília, Nàpols...).

¹²⁶ Una versió llatina de Valerius Maximus.

120. Item, altre libre escrit en pergamins, a dos corendels, cubert de posts ab cuyr vert, ab .III. gaffets, appellat *Isidorus, Itimologiarum*. Comensa lo segon corendel de la *ff.31v*. primera carta: "gereni". E fenex: "tibi col". E lo primer corendel de la derrera carta: "sed cum sic". E fenex: "vult".

[Al marge]: *Ysidorus, Ethimologiarum*.

121. Item, altre libre escrit en pergamins, a dos corendels, cubert de posts ab pel vermella empremtada, ab dos tencadors e .X. boles, appellat *Glosa sobre lo Boeci*. E comença en lo segon corendel de la primera carta: "humiles". E fenex: "honores". Lo primer corendel de la derrera <pàgina> comensa: "docet incitare". E fenex: "quare vos S^c".

[Al marge]: *Glosa sobre lo Boeci*.

122. Item, altre libre escrit en pergamins, cubert de posts cubertes de cuyr vermel ab dos gaffets, appellat *Epístolas de Fafrajó*. A la fi ha unes *Epístolas de mestre Arnau de Vilanova*. Comensa la segona pàgina de la primera^{br} carta: "Pharao". E fenex: "gloriosum". E la derrera carta comensa: "hostendit". E fenex: "vostre".

[Al marge]: *Epistole Ffa[re]honis*.

123. Item, altre libre escrit en pergamins, cubert de posts ab cuyr vermel ab dos gafets, appellat *Liber de secretis secretorum Aristotilis*. Comensa en la segona pàgina de la primera carta: "aut secreta". E fenex: "pervenire". E la derrera carta comensa: "natus". E fenex: "similiter".

[Al marge]: *De secretis secretorum Aristotilis*.

124. *ff.32r*. Item, altre libre escrit en pergamins, escrit a dos corendels, test e glosa, ab cubertes engrutades ab cuyr blanch, appellat *Decretals*. Comensa en lo segon corendel de la primera carta: "superfluis". E fenex: "viam vite". Lo primer corendel de la derrera carta comensa: "ipsi decano". E fenex: "impreviis".

[Al marge]: *Decretales*.

125. Item, altre libre escrit en pergamins, a dos corendels, test e glosa, cubert de posts nues, ab dos tancadors, appellat *De legibus et consuetudinibus antiquatis*. Comensa lo segon corendel de la primera carta: "propriam". E fenex: "discriminis". Lo primer corendel de la derrera carta comensa: "et alibi". E fenex: "favo".

[Al marge]: *De legibus et consuetudinibus antiquatis domini Ffrederici imperatoris*.

126. Item, altre libre^{bs} escrit en paper, cubert de posts ab cuyr vermel, ab .III. tancadors, appellat *Valerius Maximus*. E comensa en la segona pàgina de la primera carta: "maiores". E fenex: "obsequium". La derrera carta comensa: "qui gresse". E fenex: "obtimam".

[Al marge]: *Valerius Maximus*.

¹²⁷ M.T. Cicero, *Philippicae*.

¹²⁸ Cassiodorus, *Variae* o *Libri variarum*.

¹²⁹ Algun exemplar de la tradició manuscrita del *Liber iudiciorum*?

¹³⁰ Exemplar d'*ars dictandi*, en aquest cas referit concretament a l'estil cancelleresc del regne de Nàpols. Vegeu el que hem dit en parlar de la nota 15 del doc. 104. Podríem aventurar una estada de Bernat d'Esplugues a la Cancelleria reial a Nàpols? (vegeu el que hem dit a la nota 125).

¹³¹ Una glossa o exposició sobre Valerius Maximus.

¹³² El títol d'aquest còdex fou molt ben resumit pel notari que l'anotà al marge, tot i que alguns dels textos esmentats no poden ésser inclosos dins les «*alia opera*» d'Aristoteles. Del filòsof grec reconeixem l'*Economica*, la *Rhetorica*, l'*Ethica* (no acabem d'identificar els títols *De bona fortuna* i *De fisonomia*). El metge grec Galenus (ca. 130-ca. 200), autor d'una immensa producció literària -ell mateix enumera 153 obres en 504 volums-, redactà els textos mèdics fonamentals d'aquest període. A més, s'hi poden distingir dos textos aliens a l'obra aristotèlica: un problemàtic *De quattuor virtutibus*, atribuït a Seneca (vegeu nota al còdex 83, que presenta un curiós paral·lelisme de contingut amb aquest manuscrit) i el *Ludus scacorum seu De moribus hominum et officiis nobilium* de Jacobus de Cessolis.

127. Item, altre libre escrit en pergamins, cubert de posts ab cuyr blanch, appellat *Philípiques de Tulli*. Comensa la segona pàgina: "relicum". E fenex: "vidi". La derrera carta comensa: "et maius". E fenex: "victoribus".

[Al marge]: *Philipice Tullii*.

lf.32v. Die joviis, .V. dicti mensis Marcii anno predicto, fuit continuatum presens inventarium^{bt} librorum infrascriptorum qui inventi fuerunt in dicta camera prout sequitur:

128. Primo, un libre escrit en paper, ab posts engrutades cubertes de cuyr vert, appellat *Cassiodorus variarum* e altres obres. Comensa la segona pàgina de la primera carta: "pene omnia". E fenex: "tirocinia po". La derrera carta comensa: "Deus". E fenex: "tamen".

[Al marge]: *Cassiodorus variarum* et alia opera.

129. Item, altre libre escrit en pergamins, cubert de posts ab cuyr vermel, sens ta<n>cador, appellat *Leges gotice*. Comensa en la segona pàgina de la primera carta: "erit". E fenex: "lex". La derrera carta comensa: "et secundum". E fenex: "multo".

[Al marge]: *Leges gotice*.

130. Item, altre libre escrit en paper, cubert de posts ab cuyr vermel, ab dos gafets e .X. boles, appellat *Stil de lettres de Nàpols*. Comensa la segona pàgina de la primera carta: "processus". E fenex: "et consensu". La derrera carta comensa: "intercesse". E fenex: "datum".

[Al marge]: *Stilus litterarum Regni Neapolis*.

131. *lf.33r*. Item, altre libre escrit en pergamins, a dos corendels, cubert de posts ab cuyr vermel, ab dos tancadors, appellat *Glosa sobre lo Veleri Maximo*. Comensa lo segon corendel de la primera carta: "intueri". E fenex: "geste". E lo primer corendel de la derrera carta comensa: "gebat". E fenex: "vidermi".

[Al marge]: *Expositio Valerii Maximi*.

132. Item, altre libre escrit en pergamins, cubert de posts nues, ab un gafet^{bu}, en què són les obres següents: *La Yconomica. los Graus morals. La Retòrica. Les Etiques de Aristòtil. De bona fortuna. De finosomia* ab son coment e un coment sobre *la Yconomica. De .IIII^r. virtutibus cardinalibus. Liber esquacorum*. Una taula sobre les *Etiques^{bv}. Disputatio avunculi et nepotis super causis rerum* et *Ycomomica Galieni*. Comensa en la segona pàgina de la primera carta: "sed et utilitatis". E fenex: "opera dare". E la derrera carta comensa: "quirit". E fenex: "et non".

[Al marge]: *La Yconomica et alia opera Aristotilis*.

¹³³ **Manuscrit líric, en vers**, en llengua italiana («en vulgar», anota el primer notari i «toscana», concreta el segon).

¹³⁴ Nicolaus Trevet, *Commentum in Senecae Tragoediae*.

¹³⁵ Augustinus, *Confessiones*.

¹³⁶ Nicolaus Trevet, *Expositio super Boethium, De consolatione*.

¹³⁷ Amb el títol en llatí o en versió vulgar, els tractats morals sobre els vicis i les virtuts apareixen contínuament en els inventaris. Una *Summa de virtutibus et vitiis* podria ser atribuïda a diversos autors. La descripció notarial no ens permet precisar més dades.

¹³⁸ Aquest còdex contenia una sèrie d'obres heterogènies: en primer lloc, el *De carmine paschale* de Sedulius; a continuació, la *Sychomachia* de Prudentius i un text no identificat («Stalabrius»; J.N. HILLGARTH creu interpreta un títol semblant, «Stalabre», per un de més correcte com «Astrolabre»: es tractaria d'un tractat sobre l'astrolabi?); després, les *Bucolicae* de Virgilius i, finalment, l'última obra esmentada pel títol registra la *Historia destructionis Troiae* de Guido de Columna (en tenim un altre volum en la nota 42), a la qual segueixen «algunes altres obres».

¹³⁹ Els *Disticha* del (Ps) Cato glossats.

133. Item, altre libre escrit en^{bx} paper, en vulgar toscà, de rims, cubert de posts nues ab dos gafets. E comensa en la primera carta: "voi chascoltate". E fenex: "vegua". E la derrera carta comensa: "cenvemi". E fenex: "regno".

[Al marge]: *Dictat en rims de lingua toscana.*

134. *lf.33v.* Item, altre libre escrit en paper, a dos corendels, cubert de posts nues ab dos tancadors, appellat *Comentum Traveti super Tragediis Senece*. Comensa lo segon corendel de la primera carta: "vestitis". E fenex: "primum quam". E lo primer corendel de la derrera carta comensa: "nox". E fenex^{by}: "cochitus".

[Al marge]: *Expositio Treveti super Tragediis Senece.*

135. Item, altre libre escrit en pergamins, petit, a dos coendels, cubert de posts ab cuyr vermel, e dos gaffets e .X. boles, appellat *Liber confessionum beati Augustini*. Comensa lo segon corendel de la primera carta: "quia". E fenex: "autem". Lo primer corendel de la derrera carta comensa: "esse ". E fenex: "sed".

[Al marge]: *Liber confessionum.*

136. Item, altre libre escrit en pergamins, a dos corendels, cubert de posts ab cuyr vermel, ab un gafet, appellat *Glosa fratris Nicholai Trevet Super libros Boecii, De consolacione*. Comensa lo segon corendel de la primera carta: "inter hec". E fenex: "pocitus". E lo primer corendel de la derrera carta comensa: "modo". E fenex: "posses".

[Al marge]: *Expositio Treveti super librum Boecii, De consolacione.*

137. *lf.34r.* Item, altre libre escrit en pergamins, partida a .III. corendels e partida a dos, cubert de posts ab tres^{bz} gafets, appellat *Suma de virtutibus et viciis*. E comensa lo segon corendel de la primera carta: "octavo capitulo". E fenex: "suffragie". E lo primer corendel de la derrera carta: "veat". E fenex: "qui".

[Al marge]: *Suma de virtutibus et viciis.*

138. Item, altre libre escrit en pergamins, a metres, cubert de posts ab cuyr vermel e dos tancadors, en què ha una obre qui's apella *Sedulius, De quarmine pascal. Prudencius, de Cicomaxia. Stalabrius. Liber bucolicorum Virgilii et Istorie Troyane* e algunes altres obres. Comensa la segona pàgina del primer libre: "magestas". Et finit: "dedisti". La derrera carta comensa: "sciens hunc". E fenex: "mea".

[Al marge]: *Sedulius, Prudencius, Stalabrius, Bucolice Virgilii, Istorie Troyane et alia opera.*

139. Item, altre libre escrit en paper, cubert de posts engrutades ab cuyr vermel, appellat *Cató*, glosat en alguna part. E comensa la segona carta pàgina de la primera carta < sic >: "verecundiam". E fenex: "existima". E la derrera carta comensa: "adhibe et". Fenex: "amo".

[Al marge]: *Cathó glosat.*

¹⁴⁰ J.BONO, en el seu definitiu estudi sobre el Dret notarial espanyol, tracta de l'*ars dictandi* europeu al segle XIII (vol.I-1, pàgs. 202-206) i diu: "Otro *dictator* fue el magister Bene (Bonum) de Florencia, autor de un tratado de esta disciplina titulado *Candelabrum...*". Com s'esdevé amb molts dels títols que registra la seva excepcional biblioteca, Bernat d'Esplugues apareix com a únic posseïdor de l'obra.

¹⁴¹ Un nou text de dret canònic, el *Sextus* (o *Liber sextus Decretalium*, com és descrit en aquest inventari i en molts d'altres).

¹⁴² (Ps) Ovidius, *De vetula*.

¹⁴³ Els esments de l'obra de Vegetius en els inventaris estudiats és excepcional: del seu text *De re militari* només disposem d'aquest únic registre en aquest aplec documental. Per a més informació sobre la difusió d'aquest autor i els manuscrits conservats comptem amb l'article de L.BADIA, «Frontí i Vegeci, mestres de cavalleria en català als segles XIV i XV», *B.R.A.B.L.B* 39 (1983-84), pp. 191-215.

¹⁴⁴ Tot i el títol català, el contingut d'aquest còdex és en llatí -raó que ens impossibilita establir conclusions fiables sobre la llengua en què estaven escrites les obres a partir només de la grafia del títol- i, molt probablement, en inventariar-lo, catalanitzaren un mestre Boncompagnus Bononiensis, autor, entre d'altres obres, d'un *De arte dictaminis*.

¹⁴⁵ Vegeu nota 10. A més de les *Oracions* de Ciceró se'ns diu que en aquest volum hi ha «*alia diversa opera*», només de Ciceró o també d'altres autors?

¹⁴⁶ En aquest volum no se'ns diu qui fa l'*Scriptum* sobre les obres de M.T. Cicero. Sobre la problemàtica del terme *Orationes* de Cicero vegeu nota 10; a quina *Poetria nova* de Cicero fa referència l'inventari? No hem sabut identificar-la en els repertoris consultats: és possible que es tracti del text homònim de Gaufridus de Vinosalvo.

¹⁴⁷ Seneca, *Tragoediae*.

140. Item, altre libre escrit en pergamins, a dos corendels, cubert de posts ab cuyr vermel, ab dos gaffets, appellat *Candelebrum de arte dictandi*. Comensa lo *ff.34v.* segon corendel de la primera carta: "consideratis". E fenex: "turgidum". Lo primer corendel de la derrera carta comensa^{ca}: "se citius". E fenex: "pulsis enim pro".

[Al marge]: *Candelebrum*.

141. Item, altre libre escrit en pergamins, cubert de posts ab cuyr vermel, ab un gaffet, appellat *Liber sextus Decretalium*. Comensa la segona pàgina de la primera carta: "derecitur". E fenex: "dampnamus et re". La derrera carta comensa: "Bonifacius". E fenex: "basilice".

[Al marge]: *Sextus Decretalium*.

142. Item, altre libre petit^{cb} escrit en pergamins, a metres, cubert de posts ab cuyr vermel, ab dos gafets, appellat *Ovidius, De vetula*. Comensa la primera pàgina: "Ovidius Naso". E fenex: "nullus orum". La derrera carta comensa: "quando". E fenex: "ipso".

[Al marge]: *Ovidius, De vetula*.

143. Item, altre libre escrit en pergamins, cubert de posts ab cuyr blanch e un gafet, appellat *Vegecius, De re militari*. Comensa en la segona carta: "nulla". E fenex: "prodest". E la derrera comensa: "nante". E fenex: "super".

[Al marge]: *Vegecius, De re militari*.

144. *ff.35r.* Item, altre libre escrit en pergamins, a dos corendels, cubert de posts nues, appellat *Bon Company*. E comensa lo primer corendel: "ramum virentis olive". E fenex: "vocato". E lo primer corendel de la derrera comensa: "provare". E fenex: "Dei et".

[Al marge]: *Bon company*.

145. Item, altre libre petit^{cc} escrit en pergamins, cubert de posts, ab dos gaffets, ab cuyr negre^{cd}, en què ha diverses *Oracions de Tulli* e altres obres. Comensa la segona pàgina de la derrera carta: "omnes regum". E fenex: "maiorum suorum". La derrera carta comensa: "cum omnes". E fenex: "sermo noster".

[Al marge]: *Oraciones Tullii et alia diversa opera*.

146. Item, altre libre escrit en^{ce} paper, cubert de posts nues, ab dos tancadors, en què ha *Scriptum super oracionibus Tulli, super^f Poetria et super Retorica Tulli*. Comensa la segona pàgina de la primera carta: "esse cum". E fenex: "atque". E la derrera carta comensa: "appellamus". E fenex: "sera".

[Al marge]: *Scriptum super oracionibus Tullii, super Poetria nova, super Rethorica Tullii*.

147. Item, altre libre escrit en paper, cubert de posts nues ab^{ce} .III. gafets, appellat *Tregèdies de Sèneca*. Comensa la segona pàgina de la primera carta: "iraque". E fenex: "capud". E la derrera carta comensa: "fagit". E fenex: "minis".

[Al marge]: *Tragedie Senece*.

148

¹⁴⁹ Aquest manuscrit en vers conté les següents obres: la *Poetria nova* de Gaufridus de Vinosalvo, les *Bucolicae* de Virgilius i un text poc explícit de *Metrificadura*.

¹⁵⁰ Com és corrent en molts inventaris, un nou esment d'un *Flores sanctorum*.

¹⁵¹ Ovidius, *Metamorphoseos*.

¹⁵² Hem pogut identificar les tres obres d'Apuleius esmentades: *De magia*, *De asino aureo* (o *Metamorphoseos*), narració que conté escenes pintoresques de pràctiques de màgia i el cèlebre conte de Psique i Cupido, i la *Florida* (títol que registra la *Historia de la literatura...* d'E.BICKEL, i que podem relacionar amb el «Floridorum» esmentat en aquest inventari).

¹⁵³ M.T. Cicero, *Rhetorica vetus et nova*.

¹⁵⁴ Guillelmus de Mandagoto, *Libellus de electione facienda*.

148. *ff.35v.* Item, altre libre petit, escrit en pergamins, ab cuberta de pergami, appellat *liber De re uxoris*. Comensa la primera pàgina: "maiores". E fenex: "sepe con". La derrera carta comensa: "cissimos". E fenex: "versatus".

[Al marge]: *De re uxoris*.

149. Item, altre libre escrit en paper, mètrich, ab posts engrutades cubertes de cuyr blanch, en què és la *Poetria nova*, les *Bucòliques de Virgili* e la *Metrificadura*^{ch}. Comensa la segona pàgina: "impar est". E fenex: "prudens". La derrera carta comensa: "nomen". E fenex: "compositivis".

[Al marge]: *Poetria nova, Buccolice Virgillii, Metrificatura*.

150. Item, altre libre petit^{ci}, escrit en pergamins, cubert de posts ab cuyr vermel ab un tancador, appellat *Flos sanctorum*. Comensa en la segona pàgina de la primera carta: "et ligeratis pedibus". E fenex: "requirebat". E la derrera carta comensa: "Macarius". E fenex: "Macarius".

[Al marge]: *Flores sanctorum*.

151. Item, altre libre escrit en pergamins, cubert de posts ab cuyr vert, ab dos tancadors, appellat *Expositio fabularum Ovidii Mathamorfoseos*. Comensa en la segona pàgina de la primera carta: "morali". E fenex: "Iupiter". E la derrera carta comensa: "ipsos". E fenex: "quam habent".

[Al marge]: *Expositio fabularum Ovidii Matamorfoseos*.

152. *ff.36r.* Item, altre libre escrit en pergamins, a dos corendels, cubert de posts ab cuyr vert, ab dos tancadors ab .X. boles, en què ha .III. obres de *Apulegius*, scilicet: *De magia*, *De asino aureo et Floridorum*. Comensa en lo segon corendel de la primera carta: "vero Emilianus". E fenex: "acusandi periculo". Lo primer corendel de la derrera carta comensa: "revocavit". E fenex: "Cartago".

[Al marge]: *Apulegius, De magia, De asino aureo et Floridorum*.

153. Item, altre libre escrit en pergamins, a dos corendels, cubert de posts ab cuyr vermel e dos gaffets, appellat *Retorica vella e Retorica nova de Tulli*. Comensa lo segon corendel de la primera carta: "officii et". Fenex: "materia esset". E lo primer corendel de la derrera comensa: "et circum". E fenex: "iudicenda".

[Al marge]: *Rethorica Tullii vetus et nova*.

154. Item, altre libre escrit en pergamins, a dos corendels, cubert de posts ab cuyr groch, appellat *Ma <n> dagotus, De eleccionibus*, test e glosa. Comensa lo segon corendel de la primera carta: "qua ora". E fenex: "presentant". E a la derreria un *Tractat de feus*. E comensa lo primer corendel de la derrera carta: "ad evidenciam". E fenex: "quandoque".

[Al marge]: *Mandagot*.

¹⁵⁵ *Psalterium (Biblia)*, de lletra gòtica. Aquests i altres còdexs (notes 11,19,150) són els escassos testimonis de la literatura litúrgica o devocional de què disposa Bernat d'Esplugues.

¹⁵⁶ Un cop més, veiem com un títol en català, *Coment sobre les comèdies de Terenci*, va acompanyat d'un text en llatí (ja hem advertit del perill de deduir la llengua dels manuscrits a partir només del títol); el notari que anotà al marge de cada registre el títol de les obres, apreciable perquè té una escriptura més polida i perquè presenta una millor ortografia dels títols, anotà, més en consonància, el d'*Expositio Terentii*, que, com és sabut, no correspon a cap dels títols de Terenci sinó que, més aviat, sembla un recull o comentari sobre les seves comèdies.

¹⁵⁷ Glossa a les *Epistolae* d'Ovidius.

¹⁵⁸ Una obra de Caecilius Statius sense especificar; d'aquest autor ja posseïa l'*Achilleis* (nota 14).

¹⁵⁹ Davant la impossibilitat d'identificar l'obra, el notari anotà a l'original que el volum era «certa obra de Tulli[us Cicero]» i, al marge, reiterà que era «un[a] glosa o obra de Tulli qui no ha títol»; nosaltres no podem superar el comentari del notari.

¹⁶⁰ Robertus Holcot, *Moralitates historiarum*.

¹⁶¹ (Ps) Quintilianus, *Declamationes majores*.

¹⁶² En aquest llibre petit, escrit en pergamins, amb enquadernació de tapes d'engrut, i en mal estat de conservació («squinsat e encara exorbat») trobem algun dels dos textos més difosos de Sallustius: el *De bello Jugurthino* i el *De Catilinae conjuratione*. La presència de Sal·lusti a la literatura medieval catalana és un fet constatable, del qual ja han parlat alguns dels seus historiadors, i també ho és en la documentació pública i privada dels notaris i escriptors de l'època: J. RUBIÓ I BALAGUER hi dedicà un article amb el títol «Sobre Sal·lusti a la Cancelleria catalana (segles XI-XV)», *G.A.K.S.* 21 (1963), pp. 233-249.

155. Item, altre libre escrit en pergamins, cubert de posts ab cuyr vermel, ab un tancador, appellat *Saltiri*, *lf.36v.* de letres gòtiques. E comensa la segona pàgina de la primera carta: "dabit". E fenex: "es tu". E la derrera carta comensa: "virtutem". E fenex: "sentenciam".

[Al marge]: *Psalterium*.

156. Item, altre libre petit^{ck}, escrit en pergamins, ab cubertes de pergami, appellat *Coment sobre les Comèdies de Terenci*. Comensa en la primera pàgina: "legiter autor". E fenex: "Con similes". E la derrera carta comensa: "vel herro". E fenex: "dii".

[Al marge]: *Expositio Terencii*.

157. Item, altre libre escrit en paper, cubert en^{cl} paper, cubert de pergami, appellat *Glosa sobre les Epístoles d'Ovidi*. E comensa: "hanc tuam Penelope". E fenex: "ceperunt hunc". E la derrera carta comensa: "velle eum". E fenex: "nimium".

[Al marge]: *Glosa super Epistolis Ovidii*.

158. Item, altre libre, mètrich^{cm}, escrit en paper, cubert de posts nues, ab .III. gaffets, appellat *Stacius*. Comensa la primera pàgina: "fraternas acies". E fenex: "cida dones". La derrera carta comensa: "iam letale". E fenex: "umbras".

[Al marge]: *Stacius*.

159. Item, altre libre escrit en pergamins, cubert de posts ab cuyr vermel e dos gafets, en què ha certa obra de *Tulli*. Comensa la primera pàgina: *lf.37r.* "super principio". E fenex: "ab urbe". La derrera carta comensa: "vicium". E fenex: "Diceretur".

[Al marge]: Un[a] glosa o obra de *Tulli* qui no ha títol.

160. Item, altre libre petit^{cn}, escrit en pergamins, a dos corendels, cubert de posts ab cuyr vert e dos gaffets, appellat *Moralitates Olcoti*. E comensa lo segon corendel de la primera pàgina: "cum Deo fuerunt". E fenex: "oravit". Lo primer corendel de la derrera carta comensa: "vir prudens". E fenex: "iustos ad".

[Al marge]: *Moralitates Olchoti*.

161. Item, altre libre petit^{co}, escrit en pergamins, de mala letra, cubert de posts engrutades de cuyr blanch, appellat *Declamaciones Quintiliani*. Comensa en la segona pàgina: "ram debilitatem". E fenex: "iudi qua". La derrera carta comensa: "fis". E fenex: "liberos".

[Al marge]: *Declamaciones Quintiliani*.

162. Item, altre libre petit^{cp}, escrit en pergamins, en ab cubertes engrutades ab cuyr groch, appellat *Selustius*, squinsat e encara exorbat.

[Al marge]: *Salustius*.

¹⁶³ Thomas Hibernicus, *Manipulus florum*.

¹⁶⁴ Aegidius Romanus, *De regimine principum*.

¹⁶⁵ Conegut i ben representat en els inventaris és Guido Faba, autor de tractats clàssics de l'*ars dictandi*: l'*Ars dictandi* (1227) i la *Summa dictaminis* (1229). Vegeu nota 172.

¹⁶⁶ Hugo de Sancto Victore, *De arrha animae*.

¹⁶⁷ Acostumats a la precisió i bona ortografia del notari que va escriure els títols al marge, no deixa de sorprendre'ns el poc encert d'aquesta anotació marginal: el Comentari de Macrobius al *De somnio Scipionis* de Cicero s'ha transformat, en la seva darrera paraula, en un imaginari «Serpionis»; aquest cop, el notari que va fer el registre va estar més encertat. Destaquem que estava escrit «en letra gòtica» i que és l'únic esment d'una obra de Macrobius de tot el conjunt documental que presentem en aquest treball de recerca.

¹⁶⁸ Còdex petit, en vers, de les *Tragoediae* de Seneca.

¹⁶⁹ M. T. Cicero, *Philippicae*.

163. Item, altre libre petit, escrit en pergamins, a dos corendels, cubert de posts ab cuyr vermell, ab dos gaffets, appellat *Manipulus florum*. Comensa en lo segon corendel de la primera carta: "haberet iuxta documentum". E fenex: "ita quod cuius". E lo primer corendel de la derrera carta comensa: "ad Vespesianum". E fenex: "otice si quid".

[Al marge]: *Manipulus florum*.

164. *ff.37v*. Item, altre libre escrit en paper, petit, cubert de posts ab cuyr vermell, descolorit, ab un gaffet, sisternat de pergami, appellat *Egidius, De regimine principum*. Comensa la segona pàgina de la primera carta: "quod non decet". E fenex: "retoricum". E la derrera carta comensa: "nam reperiuntur". E fenex: "bonum et pa".

[Al marge]: *Egidius, De regimine principum*.

165. Item, un libret petit, a manera d'*Ores*, cubert de posts ab cuyr vermell, empremtades, appellat *Dictamine magistri Guidonis*. Comensa: "quasimodo". E fenex: "sed Safo". E la derrera carta comensa: "nominacio". E fenex: "sinonima".

[Al marge]: *Guido Fabbe, De dictamine litterarum*.

166. Item, altre libre petit^{ca}, escrit en pergamins, ab posts cubertes de cuyr blanch, appellat *Ugo, De arra spo<n>se*. Comensa la primera pàgina: "lotar secreto". E fenex: "desideriis fluc". La derrera carta comensa: "ea mater". E fenex: "Donet a peradi".

[Al marge]: *Ugo, De arra sponse*.

167. Item, altre libre escrit en pergamins, cubert de posts nues, de letra gòtiga, ab un tancador, appellat *Macrobius, De sompno^{ca} S<c>ipionis*. Comensa en la primera pàgina: "cum in Affricam venissere". E fenex^{ca}: "sariam". E la derrera carta comensa: "optima". E fenex: "remeate".

[Al marge]: *Macrobius, De sompno Serpionis*.

168. *ff.38r*. Item, altre libre escrit en pergamins, de poch forma, mètrich, cubert de posts ab cuyr vermell e dos gaffets, appellat *Tragedie Senece*. Comensa en la segona pàgina de la primera carta: "con <t>raque". E fenex: "tu met". E la derrera carta comensa: "quid me". E fenex: "eas".

[Al marge]: *Tragedie Senece*.

169. Item, altre libre escrit en pergamins, petit, cubert de posts ab cuyr vert, <apellat> *Filipicas de Tulli*. Comensa en la segona pàgina^{ca} de la primera carta: "in dies latius". E fenex: "que michi". Comensa la derrera carta: "iam cum me". E fenex: "ad sanguinem".

[Al marge]: *Philipice Tullii*.

¹⁷⁰ No podem precisar l'autor d'aquestes *Historiae Romanae*.

¹⁷¹ Pel que fa al a la primera obra d'aquest còdex amb dos textos, podem dir que es tracta d'un *Formularium* jurídic i/o epistolar? de la Cúria romana; la segona és la *Summa dictaminis secundum stilum Romanae curiae* de Ricardus de Pophis, un tractat d'*ars dictandi* per a ús dels notaris de la Cancelleria papal i que també posseïen els notaris Jaume Carrera (17, 14) i Francesc Fonolleda (51, 1), entre d'altres.

¹⁷² Vegeu nota 165.

¹⁷³ Sota aquest títol, *Orthographia*, no ens consta cap autor en els repertoris i catàlegs consultats. Al *Documentos para la Historia...* de RUBIÓ-MADURELL, a la pàg. 342 (doc.195, núm.7), es publica un memorial de llibres que el notari Pere Miquel Carbonell encarrega per comprar el 8 d'abril de 1501 a un llibreter anomenat Riera, que va a la fira de Lió a comerciar amb llibres d'estampa; entre ells es troba un «Guarinus, *De ortographia*», però en els repertoris consultats d'aquest autor, que hem de situar entre els anys 1374-1460, se'ns parla d'una *Grammatica*, unes *Notae* i unes *Regulae* gramaticals, en cap moment d'una «*Orthographia* de...». Es tracta d'un còdex manuscrit diferent del de Guarinus de Verona? O és, simplement, un llibre o manual, desconegut, referit a aquesta part de la gramàtica en concret?

¹⁷⁴ *Tabula iuris canonici per alphabetum*. Sota aquest títol, els repertoris no enregistren cap autor en concret.

¹⁷⁵ Molts dels textos bíblics sobre *Allegoriae Veteris et Novi Testamenti* són, generalment, anònims.

¹⁷⁶ Hom sap que fins a la Llei del Notariat de 1862, els notaris podien realitzar actuacions en el camp judicial amb l'assistència als tribunals d'audiència, per la qual cosa no és gens estrany trobar exemples de literatura processal, on es recollien els models i instruments per al desenvolupament normal del procés judicial; els inventaris catalans recullen moltes obres sota el nom genèric d'*Ordo iudiciarius*: els més populars foren Roffredus Beneventanus -amb el *Libellus de ordine iudiciorum*- i Guillelmus Durandi -amb el *Speculum iudiciale* o *Speculator*-.

¹⁷⁷ La *Summa* de Ramon de Penafort.

170. Item, altre libre petit^{cu} escrit en paper, de^{ev} letra manuda italiana, cubert de posts ab cuyr vert^{cx}, en què ha algunes *Istòries Romanes*. E comensa la^{cy} primera pàgina: "quamquam et ipse primum". E fenex: "nosci". E la derrera carta comensa: "vidimus". E fenex: "gracias".

[Al marge]: *Istorie Romane*.

171. Item, altre libre escrit en paper, ab cubertes de pergamí, appellat *Formolarium negociorum curie Romane* e les *Letres de Ricardus de Pofis*. Comensa la primera pàgina: "infrascripte sunt regule". E fenex: "habeatur". E la derrera carta comensa: "omni". E fenex: "maius".

[Al marge]: *Formularium curie Romane, Ricardus de Poffis*.

172. *lf.38v*. Item, altre libre escrit en paper^{cz}, ab cubertes engrutades de cuyr vermel. Lo qual és *Obre qui mostre de dictar letres*. Comensa la primera pàgina: "in hac sententia". E fenex: "prout". E la derrera carta comensa: "confirmantem". E fenex: "clausulam".

[Al marge]: *Dictamine litterarum*.

173. Item, altre libre escrit en paper, entich, ab cubertes engrutades de cuyr blanch, appellat *Ortografia*. Comensa: "Reverendo in Christo Patri". E fenex la derrera carta: "sermonem".

[Al marge]: *Ortografia*.

174. Item, altre libre escrit en pergamins, a dos corendels, cubert de cuyr sens posts, appellat *Tabula iuris canonici*. Comensa en lo primer corendel: "prompte volentibus". E fenex: "quod". Lo primer corendel de la derrera carta comença^{da}: "votum abstinencie". E^{db} fenex: "dominum".

[Al marge]: *Tabula iuris canonici per alfabetum*.

175. Item, altre libre escrit en pergamins, a dos corendels, sens cubertes e sens comensament, intitulat *Liber Allegoriarum*. Comensa lo primer corendel: "inprecedentibus". E fenex: "minori digni". E lo primer corendel de la derrera carta comensa: "et post pauca". E fenex: "Damianus".

[Al marge]: *Allegoriarum Sacre Scripture*.

176. *lf.39r*. Item, un libre escrit en paper, a dos corendels, ab cubertes engrutades, appellat *Liber de ordine iudiciario*. Comensa: "cum plures libelli" en la primera carta. E fenex: "que cum pem". E la derrera carta fenex: "michi tradi".

[Al marge]: *De ordine iudiciario*.

177. Item, altre libre petit^{de}, escrit en pergamins, a dos corendels, cubert de posts ab cubertes de cuyr vert, ab un tencador, appellat^{dd} *Suma magistri R<aimundi> fratrum predicatorum*. Comensa lo segon corendel de la primera carta: "sicut et usuratum". E fenex: "cotidie missam de". E fenex lo derrer corendel de la derrera carta: "per omnia".

[Al marge]: *Suma magistri Raymundi de Penafort*.

164 Inventari Bernat d'Esplugues

¹⁷⁸ M.T. Cicero, *De oratore*.

¹⁷⁹ Còdex d'*Hymni*, amb glossa.

¹⁸⁰ Manuscrit glossat de les *Satyrae* de Persius.

¹⁸¹ Còdex de *Grammatica* «de poca valor» (el notari que els inventarià els qualifica de «cartapassos e librots»).

¹⁸² El *Catolicon* de Johannes Balbus Januensis, vocabulari llatí de finals del segle XIII que competirà amb l'obra de Papias (nota 13).

¹⁸³ Una obra o recull de textos del comediògraf llatí Terentius.

¹⁸⁴ Mossèn Lluís March tornà un llibre que contenia les *Epistolae* i altres obres de Seneca. En concepte de què el tenia en poder seu mossèn March?

178. Item, altre libre descornat appellat *Tullius, De oratore maiore et De oratore minore*, en .III. sisterns de paper ab coerns de pergami. Comensa la primera carta: "cogitanti". E fenex: "numero". E la derrera carta del derrer coern comensa: "iure". E fenex: "poterit".

[Al marge]: *De oratore maiore, De oratore minore*.

179. Item, .IIII. coerns de pergami descornats, en què són scrits los *Imnes* ab llurs gloses. Comensa lo primer coern: "imnus est laus". E fenex: "deprecamur". E la derrera carta del derrer coern comensa: "offerimus". E fenex^{de}: "fragilitatem".

[Al marge]: *Ymnes* glosats.

180. *f.39v*. Item, dos coerns de pergami, petits, en què són scrites les *Sètires de Persi* ab algunes gloses. Comensa lo primer coern: "nec fonte". E fenex^{df}: "quare". E lo derrer coern fenex: "deinde dicit".

[Al marge]: *Persius satiricus*.

Die lune .XVI. predicti mensis

Lo scriptori qui és al cap de la primera escala:

181. Primo, atrobam una caxa de fusta d'àlber pocha, ab son pany, en la qual havia alguns cartapassos e librots de *Gramàricha* de pocha valor.

.....

f.70r. Postmodum die martis .XII. die madii anno predicto a Nativitate Domini .M°.CCCC°. tricesimo tercio, fuerunt inventariati libri sequentes:

182. Primo, un libre scrit en pergamins^{ds}, a dos colondells, apellat *Catholicon*. E comença lo segon colondell de la primera pàgina: "consumationis". E fenex lo dit colondell: "differenciam cum". E comença lo primer colondell de la derrera pàgina: "zebe". E fenex lo dit colondell: "hic alio". És cubert de posts ab cuyr vert empremtat, ab alguns pichs d'oripell, ab .IIII. gaffets, ab parxes de ceda verda.

183. Item, un libre scrit en pergamins apellat *Terenci*. Comença la segona pàgina: "ritate ipse". E fenex: "et in". E comença la derrera pàgina: "entegra novi". E fenex: "voco". E és cubert de post, ab cuyr vermell, ab .IIII. tencadors.

184. Item, un altre libre scrit en pergamins, a dos colondells, en lo qual són les *Epístoles e altres obres de Sèneca*. E comença lo segon colondell de la primera pàgina: "iuvenis". E fenex lo dit colondell: "mi". E lo segon colondell de la derrera pàgina: "an seniat". E fenex: "proderat". És cubert de posts, ab cuyr vermell, ab .I. gaffet. Lo qual fou restituït per mossèn Luys March.

¹⁸⁵ Servius Grammaticus, *Commentum super Virgilio Aeneidorum, Bucolicorum et Georgicarum librum*. Aquest manuscrit fou tornat pel seu col·lega Mateu de Tesarach, que el tenia en préstec del difunt. Per les compres fetes per aquest notari a les subhastes de béns d'altres col·legues (vegeu, per exemple, les adquisicions documentades a les dels notaris Antoni de Font i Antoni de Banyaloca els anys 1425 i 1426: docs. 105 i 106, respectivament) no creiem agosarat afirmar que Tesarach, com Bernat d'Esplugues, tenia un gust constatat pels clàssics greco-llatins, i aquest préstec tenia per objecte, a més de la seva lectura, la realització d'una còpia, autògrafa o per encàrrec, destinada a la seva biblioteca, de la qual, malauradament, no en tenim coneixement documental, però que difícilment pot superar la del nostre Bernat d'Esplugues.

¹⁸⁶ Còdex amb les *Tragoediae* de Seneca.

185. Item, un libre escrit en pergamins apellat *Glosa Servii super Bucolica et Georgica et Eneidos Virgillii*. Comença la segona pàgina: "eciam ex teoria". E fenex: "efficit ratio". E la primera pàgina de la derrera carta comença: "sed aliter". E fenex: "percussus". Cubert de posts ab cuyr vermell, ab dos tencadors, ab parxes vermells. Lo qual fou restituït per en Matheu de Theserach, al qual lo dit deffunct lo havie prestat mentre vivia.

186. Item, un libre escrit en paper apellat *Tragedie Senece*. E comença la segona pàgina del text: "inimica". Fenex: "superfica". E la primera pàgina de la derrera carta comença: "et remeare". E fenex: "petam". És cubert de post, ab cuyr negre, ab dos gaffets.

^a *seguint el costum que se segueix en editar els documents notarials, inserim les notes al marge en l'aparat crític, però, en aquest cas, com que es tracta d'un inventari de 186 còdexs, hem optat per fer constar l'anotació marginal en línia a part, després de la descripció del llibre, per no haver de remetre a la lectura de l'aparat crític.*-
^b *segueix cancel·lat appella.*- ^c *segueix cancel·lat bolles.*- ^d *segueix cancel·lat finex.*- ^e *ab corendels interlineat.*- ^f *cordovà interlineat.*- ^g *pàgina interlineat.*- ^h *a corendels interlineat.*- ⁱ *segueix cancel·lat bu .X. bull.*- ^k *segueix cancel·lat tercera.*- ^l *segueix cancel·lat Iactanci.*- ^m *primer corendel interlineat.*- ⁿ *segueix cancel·lat en lo segon corendel de la pri.*- ^o *segueix cancel·lat primera carta.*- ^p *segueix cancel·lat coní conversacione.*- ^q *segueix cancel·lat començam.*- ^r *segueix repetit escrit en pergamins.*- ^s *segueix cancel·lat cubert a corend.*- ^t *segueix cancel·lat comensa.*-
^u *inicialment el copista havia anotat penúltima, però després va cancel·lar pen.*- ^v *segueix cancel·lat pàgina.*- ^x *en el document el títol de les obres és escrit en columna.*- ^y *segueix cancel·lat posts.*- ^z *segueix cancel·lat ex.*

^{aa} *segueix cancel·lat de sep<1>tura.*- ^{ab} *segueix cancel·lat appellat.*- ^{ac} *segueix cancel·lat cuber.*- ^{ad} *segueix cancel·lat de fust.*- ^{ae} *et ... fisicorum interlineat.*- ^{af} *segueix cancel·lat comensa.*- ^{ag} *de ..., mètrich interlineat.*- ^{ah} *segueix cancel·lat di mari.*- ^{ai} *segueix cancel·lat pergamins per.*- ^{aj} *segueix cancel·lat comensa.*- ^{ak} *empremtat interlineat.*- ^{al} *Epistole interlineat.*- ^{am} *ab un gafet interlineat.*- ^{an} *comensa interlineat.*- ^{ao} *segueix cancel·lat obendam.*-
^{ar} *ab ... pergamins interlineat.*- ^{as} *segueix cancel·lat fenex.*- ^{at} *empremtat interlineat, damunt de engrutat cancel·lat.*-
^{au} *segueix cancel·lat cubert.*- ^{av} *segueix cancel·lat Satilis.*- ^{ax} *segueix cancel·lat segona cart.*- ^{ay} *segueix cancel·lat blan.*- ^{az} *segueix cancel·lat cuber.*

^{ba} *segueix cancel·lat prima pàgina de la.*- ^{bb} *lo primer cistern interlineat.*- ^{bc} *e ... paper interlineat.*- ^{bd} *de ... forma interlineat.*- ^{be} *segueix cancel·lat gaffet.*- ^{bf} *primer interlineat, damunt de derrer cancel·lat.*- ^{bg} *segueix cancel·lat escrit.*- ^{bh} *ab cuyr vermell interlineat.*- ^{bi} *segueix cancel·lat Item, altre.*- ^{bj} *segueix cancel·lat comensa.*- ^{bk} *segueix cancel·lat derrera.*- ^{bl} *segueix cancel·lat comensa.*- ^{bm} *carta interlineat.*- ^{bn} *segueix cancel·lat Thomas de.*-
^{bo} *empremtades interlineat.*- ^{bp} *.III. interlineat, damunt de dos cancel·lat.*- ^{bq} *segueix cancel·lat libre.*- ^{br} *segueix cancel·lat discui.*- ^{bs} *segueix cancel·lat prout sequ.*- ^{bt} *segueix cancel·lat appellat.*- ^{bu} *segueix cancel·lat discui.*- ^{bv} *segueix cancel·lat discui.*- ^{bx} *segueix cancel·lat pergamins.*- ^{by} *segueix cancel·lat cochixitus.*- ^{bz} *tres interlineat, damunt de un cancel·lat.*

^{ca} segueix cancel·lat sircius.- ^{cb} petit interlineat.- ^{cc} petit interlineat.- ^{cd} segueix cancel·lat appellat.- ^{ce} segueix cancel·lat pergamins.- ^{cf} super Poetria interlineat.- ^{cg} segueix cancel·lat un.- ^{ch} Metrificadura interlineat.- ^{ci} petit interlineat.- ^{ck} petit interlineat.- ^{cl} en paper interlineat, damunt de de pergamí cancel·lat.- ^{cm} mètrich interlineat.- ^{cn} petit interlineat.- ^{co} petit interlineat.- ^{cp} petit interlineat.- ^{cq} petit interlineat.- ^{cr} segueix cancel·lat, de difícil lectura, Sipigo.- ^{cs} segueix cancel·lat sirram.- ^{ct} pàgina interlineat, damunt de carta cancel·lat.- ^{cu} petit interlineat.- ^{cv} de ... italiana interlineat.- ^{cx} segueix cancel·lat appe at.- ^{cy} la ... pàgina interlineat.- ^{cz} segueix cancel·lat cubert.

^{da} comença interlineat.- ^{db} E fenex interlineat.- ^{dc} petit interlineat.- ^{dd} segueix cancel·lat sui.- ^{de} segueix cancel·lat debilitatem.- ^{df} segueix cancel·lat care.- ^{dg} segueix cancel·lat appellat.

165 Inventari Bartomeu Vinyes

¹ *Doctrinale* d'Alexander de Villadei.

1433, març, 13

Inventari dels llibres relictes per Bartomeu Vinyes, ciutadà de Barcelona.

AHCB. *Arxiu notarial*, l.6, s.n., fol. 1r.

-
1. Item, un libre apellat *Doctrinal*, fort vell e sotil, ab cubertes de fust.

166 Inventari Eulàlia, vídua d'en Bartomeu Senós

¹ Alguns llibres d'aquest inventari no han estat identificats a la subhasta, també conservada (doc. 167).

² *Passionarium (Liturgica)*.

³ *Llibre d'Hores de la verge Maria* adquirit per n'Antoni Pont (167, 17).

⁴

1433, juny, 17

Inventari dels llibres relictos per Eulàlia, vídua d'en Bartomeu Senós, apotecari, ciutadà de Barcelona.

ACB.Julià Roure, *Inventaris i encants*, 14 agost 1433-30 maig 1436, vol. 514, fols. 3v-4v, 11r, 159v-160v.

Et primerament atrobam en la cambre qui és pres lo manjador, en la qual la dita defuncta morí...

.....
Item, atrobam un coffre fferrat e enleunat, cubert de cuyro, ab son pany e clau:

1. Primo, un libret scrit en pregamins, cubert de vermell, de poca valor. En lo *Compter* en letres vermelles <comensa>: "kalendari: ianuarus habet dies .XXX.". E ffeneix la primera fulla del *lf.4r.* en letra vermella: "ffestum Mathie". La darrera fulla del dit libra comensa: "communione remissionem". E feneix: "laus et gloria Christo". Item, après seguexen dues fulles escrites de letra manuda.

2. Item, atrobam un altre libra scrit en pregamins, ab post cubertes de cuyro vermell. Lo quall comensa en la primera fulla en letres vermelles: "incipit *Officium Passionis Domini*". E feneix la primera fulla: "Deus magis". La darrera fulla del dit libra, qui no és acabada, comença: "ato fomineo". E ffeneix: "ab port de Salnatat obrien".

3. Item, atrobam altre libre scrit en pregamins, cubert de posts ab cubertas de oripell. Lo quall comensa ab lo crau vermella *lf.4v.* en la primera fulla: "*Hore beate Marie virginis*". E ffeneix: "Spiritu Sant". La darrera ffulla del dit libra, qui no és acabada, comença: "don nos. Amen".

.....
Item, atrobam altre coffre antich, sensa clau, dins lo quall atrobam les coses següents:

.....
4. *lf.11r.* Item, un libret de paper ab cubertes engrutades vermelles, ab botons. Lo quall comensa: "con lo molt alt e molt poderós Rey en Jacme". E ffeneix: "almoyna Senyores no ha". La darrera fulla del dit libre comensa: "ayga e". E feneix: "quant vens la barbe".

⁵ Podem afirmar que la identificació dels textos mèdics és la que ofereix més dificultats. Pels títols que proporcionen la descripció d'aquest inventari (*Register* i *Clavis sanitatis*) i l'encant (*Synonyma*: 167, 4), creiem poder identificar aquest còdex amb la *Clavis Sanationis* (o *Synonyma medicinae*) de Simon Januensis (o Simó de Gènova), autor, d'altra banda, de la versió llatina de l'*Aggregator* de Johannes Mesue, *el Jove*. En la seva primera adquisició d'un llibre de la biblioteca de la difunta Eulàlia, Arnau de Molins, que està «al fossar de Sant Miquel» -i que no és altre que el peller i venedor de llibres documentat reiteradament en el nostre treball-, va pagar més de 3 lliures per aquest volum.

⁶ *Genesis (Biblia)*. Joan Sacoma, llibreter, fill del també llibreter Guillem Sacoma (vegeu l'índex onomàstic per a documentar l'actuació d'aquest darrer en el comerç librari de l'època), és qui va comprar aquest exemplar a l'encant (167, 1).

⁷ El seu comprador és Antoni Rosars (167, 7). Sobre la personalitat de Rosars, giponer convers que nosaltres creiem també dedicat al món de la llibreria, vegeu el capítol sobre la possessió i circulació del llibre, on parlem a bastament d'aquest personatge.

⁸ Johannes de Sancto Amando, *Super Antidotarium Nicholai* (vegeu notes n°s 10,13). El llibreter Pere Mascaró, que ja havia comprat altres còdexs, adquireix també aquest exemplar (167, 9).

⁹ Aquest esment és cancel·lat a l'original. Les poques dades que ofereix no permeten identificar-lo.

^{10,13} Tots dos volums corresponen a Nicholaus Salernitanus, *Antidotarium*. Del primer volum, tot i que la seva venda és enregistrada (167, 15), en desconeixem la identitat del comprador; mentre que del segon és el llibreter Pere Mascaró el nou propietari (167, 2).

¹¹ Serapion, *De simplicibus medicinis seu Aggregator*. Novament, és en Molins la persona que en va pagar prop de 2 lliures (167, 5).

¹² Amb el títol de *Liber lapidum* o *Lapidarium*, que és el que proporciona l'*explicit* d'aquest còdex, coneixem els tractats medievals que acostumaven a emprar apotecaris i metges per a les seves receptes (l'autor més conegut d'un d'aquests tractats és Marbodius Redonensis). Rases (Rasis, Rais, Abu Bakr al-Râzi) és juntament amb Avicenna, el metge més important entre els de l'Edat Mitjana. Autor de nombrosos escrits mèdics, el més conegut és el *Kitâb al-Hâwî*, traduït al llatí amb el nom de *Continens*, l'enciclopèdia mèdica utilitzada a Europa fins al segle XVI. En Mascaró, novament, n'és el comprador (167, 6).

¹³ Vegeu nota 10.

¹⁴ Galterius Agilus, *Summa medicinae*. Va ésser venuda a l'encant, tot i que no coneixem la personalitat del comprador (167, 10).

¹⁵ Malgrat que no hem pogut identificar el llibre, els trets codicològics i la llengua en què és escrit (el català) ens permeten relacionar-lo amb el que va adquirir en Molins (167, 15).

¹⁶ Per altres còdexs d'apotecaris, sabem que aquest *incipit* correspon a un text d'Arnau de Vilanova (vegeu 231,19 i 254,7). Les descripcions codicològico-textuals dels llibres adquirits per Pere Mascaró i Arnau de Molins (167, 11 i 14, respectivament) coincideixem amb la d'aquest registre.

juny, 19

5. Item, .I. libre de paper, ab cubertes de post, ab .V. boletes, apellat *Register*. En lo comensament ha tre cartes blanques. En la primera carta comense: "utrum viro magistro Simonis Ianoves". E feneix: "dicit qui liber aliter dicitur *Claris sanitatis*".

6. *lf.160r*. Item, un altre libre de paper, la quall ha nom la *Bribria*, ab cubertes vermelles, ab .V. boletes en cascuna post. Lo quall comensa en vermell: "assí comensa lo primer libra de la *Vibria*, lo quall és apellat *Gènesi*". E en negra carta: "lo solle e la terra". E feneix: "libre dels jutges, et cetera".

7. Item, un altre libre ab posts verdes, ab .V. bolletes en cada post. Lo quall comensa en la terça fulla, assí comense que és rúbrica: "assí comensa partida de *Fàsicha*". E feneix: "et finito libro, et cetera".

8. Item, un altre libra scrit^a en pergamins, ab po<s>ts ab cuberta de vadell. E comensa en la segona fulla en vermell: "rubrice *super Antidotum*". E en vermell en la quarta fulla: "incipiunt *Questiones super Antidotarium*". En la darrera fulla: "en primo nec partibus non multis infeccionis".

9. Item, un altre libra^b en paper, ab cubertes de posts e ab cuberta de cuyro vermell, ab .V. bolles en cada post. E comensa en la setena: "trabitur ipse".

10. Item, un altre libra ab posts, ab cubertas de cuyro. Lo quall és en pergamins. Lo quall ha nom *Antidotari*. E comensa en la primera fulla: "ego Nicholaus rogatus a quibusdam". En la darrera fulla feneix: "ex pri-[...] tabule Salernii".

11. Item, un altre libra apellat *Agregador*, ab cubertes de pots e cuyro de vadell, ab .V. bolletes en cada post. E comensa en la segona fulla: "absentum". E en la sesena^c fulla en vermell: "*liber Se<re>mp[er]ionis*". E en negre: "postquam vidi librum". E la deraria: "explicit ex totum".

12. Item, altre libra en pergamins, ab cubertes de pots ab cuyro de vedell, ab .V. bolles en cada post. E comensa en la primera fulla en vermell: "capitula prima Rays". E en la sesena fulla en vermell: "Abbu Bressi Rais, et cetera. explicit *Liber Lapidarum*".

13. Item, un altre libra ab pots de pergamins apellat *Antidotari*. E comensa en la terça fulla en vermell: "incipit *Liber antidotarium*". E fenex: "talmecere debet".

14. Item, un altre libra en pergamins, ab pots ab cuyro de vadell. E comensa en la primera fulla en vermell: "*Summa magistri*". E fenex en la darrera fulla: "cum, et cetera".

15. *lf.160v*. Item, un altre libre en pergamins, ab pots ab cubertes^d, descornat. Comensa en la primera fulla: "cauda equina". E feneix en la darrera fulla: "rara".

16. Item, un altre libre ab cuberta de vermell de paper. Lo quall comensa en la segona fulla: "plenyias Hypocras". E fenex: "Saliandra proerat".

¹⁷ *Tobias*, Matthaeus Vindocinensis. Els pocs sous que costava aquest popular llibre de gramàtica, els va pagar mossèn Pere Canals (167, 12).

¹⁸ Algun dels catàlegs consultats recullen Odo de Meung (Macer, Masser), com a autor d'un *De viribus herbarum versus*. L'estudiant en arts Pere Ballester -ja el vam veure comprant una Lectura del *De consolatione...* de Boethius: 160, 23-, n'és ara el nou propietari, després de l'encant públic (167, 3).

¹⁹ *L'incipit* no ens permet aventurar cap hipòtesi versemblant sobre la identitat d'aquest volum: molts textos en romanç incorporen en el títol el terme *Doctrina...*

17. Item, un altre libra de paper, ab pots de paper ab cuyro vermell. Lo quall és^c *Thobias*.

.....
18. Item, un altre libra de paper, ab pots verdes, ab .V. bolletes en cada post. Comensa les rúbriques, apellat *Masser*.

19. Item, un altre libre de paper, ab pots de cuyro vermell, ab .V. bolletes. E comensa de la materia del libra hi en romans: "aquest libre és dit libra de *Doctrina*, et cetera".

^a escrit en pergamins interlineat.- ^b esment librari cancel·lat amb una línia ondulada.- ^c sesena interlineat, damunt de segona interlineat.- ^d segueix cancel·lat vers.- ^e segueix cancel·lat comensa.

¹ Vegeu 166, 6.

² Vegeu 166, 13. El llibreter Pere Mascaró adquirirà també els de les notes n°s 6,9,11.

³ Vegeu 166, 18.

⁴ Vegeu 166, 5. Arnau de Molins, peller i venedor de llibres, va comprar a més els volums de les notes n°s 5, 13 i 14.

⁵ Vegeu 166, 11.

⁶ Vegeu 166, 12.

⁷ Vegeu 166, 7.

⁸ Ja hem vist algun testimoni d'aquesta literatura pseudo-històrica referida a Jerusalem i Terra Santa (vegeu, per exemple: 99, 1). A aquesta compra d'Antoni Rosars s'ha d'afegir la de la nota anterior i el llibre de *Medicina* del n° 20.

⁹ Vegeu 166, 8.

¹⁰ Vegeu 166, 14.

1433, agost, 4

Encant públic dels llibres relictos per Eulàlia, vídua d'en Bartomeu Senós, apotecari, ciutadà de Barcelona.

ACB. Julià Roure, *Inventaris i encants*, 14 agost 1433-30 maig 1436, vol. 514, fols. 77v-79r, 84r-84v, 86v.

agost, 10

1. Primo, un *Gènesi*, Johan Sacoma, librater fill d'en Guillem Sacoma, librater, lo quall libre és escrit en paperII. lliures, .II. sous.
2. Item, un libra ab po < s > ts. Qui comensa: "*Liber Antitotasi*". E feneix: "deben", escrit en pregamí, an Pere Masqueró, libraterXII. sous, .III.
3. *lf. 78r*. Item, un libre de paper, ab pots verdes, ab bolles. Qui comença: "*Masser*". E feneix: "*Masser. finito libro*", Pere BallesterVIII. sous, .III.
4. Item, un libra de paper apellat *Simon Janoves de*, ab pots de fust verdes, ab .V. bolles a cada cap. E són *Sininias de Simon Janoves*, A < rnau > de Molins, qui stà al fosar de Sent MiquellIII. lliures, .I. sou, .VII.
.
5. Item, < un > libra escrit de pregamins, ab pots de fust cubertes de cuyro vert, qui s'apella *Sirumpio*, al dit Molins, qui està a Sent Miquell . . . I. lliura, .XVIII. sous, .I.
6. Item, un altre libra escrit en pregamins, ab pots de fust, ab^a cubertes de cuyro, ab bolles, qui ha nom *Rais*, an Pere Masqueró, libraterI. lliura, .VIII. sous.
7. *lf. 78v*. Item, < un > libra escrit en paper, ab pots cubert de cuyro vert, ab bolles, ab dos tancadors. Qui comensa : "assí comensa partida de *Fàsicha*", Anthoni Rosars < librater, qui stà al Pou Nou > III. sous.
8. Item, un altre libra en paper escrit, descornat, ab pots e bolles, en què és escrit la *Conquesta de Jherusalem* e altres coses, lo dit Anthoni RosarsIII. sous, .III.
9. Item, un libra escrit en pergamins, ab pots de fust cubert de pell de vedell, sens bolles. Que s'apella *Rubrica questionum super Antedotarium a magistro Iohanne de Sancto Amando*, al dit Pere Masqueró, libraterXV. sous.
10. Item, un altre libre escrit en pergamins, ab pots de fust, ab cubertes de cuyro, ab dos tancadors de cuyro, escrit en dos coroldells. E comensa: "incipit *Summa magistri Galterii*".II. sous, .VI.
.

167 Encant Eulàlia, vídua d'en Bartomeu Senós

^{11,14} Vegeu 166, 16.

¹² Vegeu 166, 17.

¹³ Vegeu 166, 15.

¹⁵ Vegeu 166, 10.

¹⁶ Llibret amb els *Set salms* i algunes *Hores*, adquirit per Joan Servià.

¹⁷ Vegeu 166, 3.

¹⁸ Llibret amb els *Set salms*. Un cert Escales n'és el comprador (coneixem per alguns treballs d'aquesta època uns corredors d'orella anomenats Joan i Galceran Escales).

¹⁹ Llibre de *Logica*.

²⁰ Aquest llibre de *Medicina*, darrera compra d'Antoni Rosars, pot correspondre's amb alguns dels esments no identificats de l'inventari.

11. Item, un libra scrit en paper, ab pots, ab^b cuberta de cuyro vermey, ab un tancador de cuyro. Qui comensa: "planyies Ypocras", Pere Masqueró, librater . III. sous.
12. *lf. 79r.* Item, un libra scrit en paper, apellat *Tobias*, mossèn Pere Canalls II. sous, .VI.
13. Item, un libra descornat, scrit en pergamins, ab pots de fust cubert de cuyro vert. Lo quall comensa: "a plasa de cabessa", A <rnau> de Molins, a Sent Miquell I. sou, .III.
14. Item, un altre libra scrit en paper, ab post de fust, ab cubertes de cuyro vermell. Qui comensa: "planyies Ypocras", al dit A <rnau> de Molins XVII. sous, .I.
15. Item, un libre scrit en pergamins, ab pots cubert de cuyro negre. Lo qual comensa: "ego Nicholaus rogatus" V. sous.

novembre, 16

16. Item, .I. libret hon són los *Set salms* e algunes *Horas* de poque valor, al dit Johan Servià III. sous, .II.
17. Item, unes *Horas de la Verge Maria* scrites en pergamins, an Anthoni Pont I. lliura, .II. sous.
18. Item, .I. libret hon són los *Set saplms penitencials*, an Scales II. sous, .VIII.

novembre, 21

19. Item, .I. libre scrit en paper, ab cubertes blanques engrutades, lo quall tracta de Lògica III. sous.
20. Item, .I. *Libra de Metgia* scrit en pergamins, ab cubertes engrutades, an Rosars V. sous, .III.

^a segueix cancel·lat cub <ertes>.- ^b segueix cancel·lat cusi.

- *Hores de la verge Maria* (diversos exemplars).
- *Flores sanctorum*.
- F. Eiximenis, *Llibre dels Àngels*.
- Esment genèric d'un volum de *Philosophia*.
- Boethius, *De consolatione Philosophiae*.
- Guido de Columna, *Historia destructionis Troiae*.
- *Tristany*.

1433, setembre, 4

Testament d'Antoni Salavert, mercader ciutadà de Barcelona, fill del difunt Guillem Bosch, àlias Salavert, de la parròquia de Santa Maria de Caldes de Malavella de la diòcesi de Girona, en què disposa el llegat d'un lot de llibres a favor del seu fill Antoni Salavert.

AHPB. Bernat Pi, [*Secundus liber testamentorum*], 1417-1440, lligall 15, fols. 69v-74v.

Ed.parc. MADURELL: *Mss. Eiximinians...*, n° 14.

Ed.parc. MADURELL: *Manuscripts...*, n° 71.

...f.71r. Item, quasdam *Horas* meas scriptas in pergameni, cum gafeto argenti et giradors cirici, cum botons de perlis. Item, quendam librum meum vocatum *Flos sanctorum*, et alium librum vocatum *dels Àngells*^a, et alium librum *Philosofie*, et alium librum vocatum *Boeci, De consolacione*, et alium librum vocatum *les Istòries Troyanes*^a, et alium vocatum *Tristany*^a et alios libros per nos qui sunt vocati *Hores* cum gafets argenti et sine gafets, et alios quoscumque libros qui in die obitus mei invenirentur in domo mea qui sunt boni pro adicendo.

^a els llibres assenyalats amb aquest reclam ja havien estat publicats anteriorment.

¹ Sobre els problemes d'identificació de la *Vita Christi* vegeu el que vam dir a 115.13.

^{2,3} *Psalterium (Biblia)*.

⁴ *Evangeliarium (Biblia)*, en romanç.

⁵ No és el primer esment d'un *Llibre o Història de les set naus*: a l'encant dels llibres relictos per en Joan Pujol, beneficiat de Santa Maria del Mar, ja en vam trobar un que formava part d'un volum miscel·lani d'*Històries en romanç* (136, 2).

⁶ Guido de Columna, *Historia destructionis Troiae*, en traducció catalana.

1434

Inventari dels llibres relictos per Miquel d'Alòs, mercader, ciutadà de Barcelona.

AHPB. Guillem Andreu, *Inventari dels béns de Miquel d'Alòs*, lligall 1, any 1434, fols. 1v-2r.
Ed.parc. MADURELL: *Códices miniados*, n° 40.
Ed.parc. MADURELL: *Manuscrits...*, n° 73.
Ed.parc. MADURELL: *Mss. Eiximinians*, n° 16.
Cit. AURELL-RUBIÉS: *Mercaders catalans...*, p. 246.

Primerament, atrobe en lo alberch de la habitació del dit defunt, lo qual alberch havia e possehia en la Ciutat de Barchinona, en lo carrer appellat de Natzare <t>, ço és, en la cambra appellada del scriptori:

.....
Item, altre coffre ferrat <ab sa clau> semblant del prodit, dins lo qual atrobe les coses següents, ço és:

.....
1. <Primo>, hun libre ab posts de fust cubertes de cuyr negra, ab sinch bolles a cascuna part, appellat *Vita Christi*, scrit en paper, de forma maior.

2. Item, hun libre appellat *Psaltiri* escrit en pregamí, ab post de fust *lf.2r.* ab cubertes de cuyro negra, ab sinch bolles a cascuna post, ab dos tencadors d'argent sobre deurat. En lo començament és istoriat de diverses sancts e sanctes.

3. Item, hun altre *Psaltiri* scrit en pregamí, ab posts cubertes de cuyr negra, ab sinch bolles a cascuna post, ab dos tencadors de leutó.

4. Item, altre libre scrit en paper, ab cubertes de cuyr vert, intitulat ab letres vermelles: "Aquestes són les Rúbriques de tots los *Evangelis* de tot l'any", ab dues bagues.

5. Item, altre libre scrit en paper, ab cubertes de cuyr negra, intitulat: "Açí comença hun *Libre* appellat *de les set naus*", ab dues bagues.

6. Item, altre libre scrit en paper, ab cubertes de cuyr vermell, ab dues bagues o tencadors. E comença: "En nom de Déu sia e de Madona Sancta Maria e de tots los sancts e sanctes de Peredís. Amen. Ací començen les Rúbriques de *le distrució de la Ciutat de Troyhe*".

170 Inventari parcial Jaume Callís

No ens estendrem gaire en comentar la biblioteca de Callís. El jurista vigatà ja fou estudiat per J.M.MADURELL: «Micer Jaume Callís...», *AHDE* 33 (1963), on identificà gairebé tots els seus llibres i parla extensament de la seva vida i obra jurídica. A més de l'inventari, parcial (els quaderns, en mal estat de conservació, no és acabat), Madurell ofereix dos memorials dels llibres deixats per Callís als seus dos fills: Antoni i Joan, amb la seva valoració econòmica.

1434, febrer

Inventari parcial dels llibres relictos per Jaume Callís, jurista, ciutadà de Barcelona.

AHPB. *Vària*, lligall 2, n° 9, plec n° 5, fols. 1r-17v.
Ed.parc. CARRERES VALLS: *El llibre...*, pp. 55-58.
Ed. MADURELL: *Jaume Callís...*, pp. 571-584.
Ed.parc. MADURELL: *Mss. Eiximinians*, n° 15, 17.
Ed.parc. MADURELL: *Regesta Biblias...*, n° 40.

1. *1f.1r.* Item, un altre libra appellat *Dionís, Sobre les Autèntiques, e Bartol, Sobre los tres llibres del Codi*, ab cubertes vermelles e groges, ab quatre gaffets^a, scrit en paper. Lo qual comensa en lo segon corandell de la primera carta: "facit utrum, et cetera". E feneix lo derrer corandell de la derrera carta del dit libra: "aliquamtulum ad presens Bartolus. Deo gracias".

2. Item, un altre libra appellat *Repeticions e Tractats de Bartol*, scrit en paper, ab cubertes vermelles, ab quatre gaffets. Lo qual comensa lo segon corandell de la primera carta del dit libra: "tercio: quod intencio, et cetera". E feneix en lo derrer mot de la derrera carta del dit libre: "ali intelligunt, et cetera".

3. Item, un altre libra appellat *Gamfre de Celinyatx sobre la Instituta*, ab cubertes vermelles, ab^b quatre gaffets. E comensa en lo segon corandell de la primera carta^c: "et ab impero, et cetera". E feneix en lo derrer corandell de la derrera carta del dit libra: "ad quod". E après: "detur pro pena".

4. *1f.1v.* Item, un altre libra appellat *Qüestions Daltratx*, scrit en paper ab cubertes de faytx scorxades, ab quatre gaffets. La qual comensa en lo segon corandell de la primera carta del dit libra: "spedientes, et cetera". E feneix en lo derrer mot de la derrera carta del dit libra: "monasterio quam extra, et cetera".

5. Item, un altre libra appellat *Compostella abbat Garcias. Bernat Ramon. Johan Mongo*, scrit en pergamins, ab cubertes de faytx scorxades, ab dos gaffets. Lo qual comensa en lo segon corandell de la primera carta del dit libra: "de omnibus, et cetera". E feneix lo derrer corandell de la derrera carta del dit libra: "Iohannes card". Et sequitur: "anno Domini millesimo, et cetera".

6. Item, un altre libra appellat *Pera de Bella Perxa, Sobre la Instituta, e Setè de la Digesta^d Nova*, scrit en pergamins, ab cubertes de faytx scorxades, ab dos gaffets. Lo qual comensa en lo segon corandell de la primera carta: "circa individua". E feneix lo derrer corandell de la derrera carta del dit libra: "super qua, et cetera".

7. *lf.2r.* Item, un altre libra escrit en pergamins, ab cubertes de pergamins, ab cubertes vermelles, ab quatre gaffets, pellat *Johan Fabra, Sobre la Instituta*. Lo qual comensa en la segon corandell de la primera carta: "in creditore, et cetera". E feneix en lo derrer corandells de la derrera carta del dit libra: "crimina in quo dicet <Digesto>". E après se sagueix: "ffinito libro".

8. Item, un altre libra appellat *Barthomeu de Silicet, Sobre lo novèn libre del Codi. Bartol, Sobre les Autèntiques. Johan de Platea, Sobra lo quart de la Instituta*, escrit en paper, ab cubertes de faytx scorsades, ab quatre gaffets. Lo qual comensa en lo segon corandell de la primera carta: "tu subtilis, et cetera". E feneix en lo derrer corandell de la derrera carta del dit libra: "in eum dominium, et cetera".

9. Item, un altre libra appellat *Secunda pars Novelle super Decretalibus*, escrit en pergamins, ab cubertes verdes, ab quatre gaffets, capletrat d'or. Lo qual comensa en lo segon corandell de la primera carta: "in die resurrectionis". E feneix: "non soli, et cetera". *lf.2v.* E comensa en lo derrer corandell de la derrera carta: "appetentibus, et cetera". E feneix: "ipse Geronimus, et cetera". E après: "Sequitur. Expliciunt Novelle".

10. Item, un altre libra escrit en paper appellat *Prima pars Antoni de Butrio, Super prima parte Decretalium*, ab cubertes verdes, ab quatre gaffets. Lo qual comensa en lo segon corandell de la primera carta: "est idem, et cetera". E feneix en lo derrer corandell de la derrera carta de dit libra: "sequitur rubrica de stuppenda negligencia prelatorum".

11. Item, un altre libra escrit en paper, ab cubertes verdes, ab quatre gaffets, appellat *Antoni de Butrio*. E és la *Segona part sobre lo segon libra de les Decretals*. Lo qual comensa en lo segon corandell de la primera carta: "alimetes, et cetera". E feneix lo derrer corandell de la derrera carta del dit libra: ".S. finitur, et cetera".

12. Item, un altre libra escrit en paper, cisternat de pergami, appellat *Antoni de Butrio, Sobra la primera lf.3r. part del segon de les Decretals*, ab cubertes verdes, ab quatre gaffets. Lo qual comensa en lo segon corandell de la primera carta: "causa mixta". E feneix lo derrer corandell de la derrera carta del dit libra: "glose alie sunt clare, et cetera".

13. Item, un altre libra appellat *Antoni de Butrio, Sobre la segona part del segon de les Decretals*, escrit en paper, ab cubertes verdes, ab quatre gaffets. E comensa en lo segon corandell de la primera carta: "nota secundo". E feneix lo derrer corandell de la derrera carta del dit libra: "de iure prestandi. Et sic est finis. Amen. Amen".

14. Item, un altre libra appellat *Antoni de Butrio, Sobre lo segon de les Decretals*, escrit en paper, ab cubertes de faytx scorsades, ab quatre gaffets. Lo qual comensa en lo segon corandell de la primera carta: "pre<s>biter cum celebrantibus". E feneix lo derrer mot del derrer corandell de la derrera carta del dit libra: "in Studio Florentino. Amen".

170

15. *lf.3v.* Item, un altre llibre appellat *Qüestions de Lapus de Castell. Antoni de Butrio, Sobre lo quart de les Decretals. Reportori de Luys de Corteys*, escrit en paper, ab post de negre, ab quatre gaffets. Lo qual comensa en lo segon corandell de la primera carta: "dubitat an, et cetera". E feneix lo darrer mot del darrer corandell de la derrera carta del dit llibre: "gloriosissime. Amen".

16. Item, un altre llibre escrit en paper, ab cubertes de faytx scorxades, ab quatre gaffets appellat *Antoni de Butrio, Sobre lo sinquè de les Decretals*. Lo qual comensa en lo segon corandell de la primera carta: "capitulo licet, et cetera". E feneix lo darrer mot del darrer corandell de la derrera carta del dit llibre: "in textu secundum Innocencium". Et sequitur: "Et sic est finis".

17. Item, un altre llibre appellat *Consells de Antoni de Butrio e de Gaspar Caldari*, escrit en paper, ab cubertes vermelles, ab quatre gaffets. Lo qual comensa en lo segon corandell de la primera carta: "studente publica, et cetera". *lf.4r.* E feneix en lo darrer mot del darrer corandell de la derrera carta del dit llibre: "Petrus d'Ancarrano et Gaspar de Caldarino". E segueix-se: "explicit, et cetera".

18. Item, un altre llibre appellat *Àngell, Sobre les Autèntiques e tres llibres del Codi*, escrit en paper, ab cubertes verdes, ab quatre gaffets. Lo qual comensa en lo segon corandell de la primera carta del dit llibre: "nichil totum, et cetera". E feneix en lo darrer mot del darrer corandell de la derrera carta del dit llibre: "lex si quis fortis, et cetera".

19. Item, un altre llibre escrit en pergamins, ab cubertes verdes, ab quatre gaffets, ont ha *Repeticions e Tractats de diversos doctors, e axí sobre la Digesta Vella*. Lo qual comensa en lo segon corandell de la primera carta: "et quam". E feneix en lo darrer mot del darrer corandell de la derrera carta: "Deo gracias. Amen". Et sequitur: "explicit Comentum per dominum, et cetera".

20. *lf.4v.* Item, un altre llibre escrit en paper, ab cubertes blaves engrutades, appellat *Exposicions sobre lo Decret*, ab dos correych. Lo qual comensa en lo segon corandell de la primera carta: "tamen moderni, et cetera". E feneix en lo darrer mot del darrer corandell de la derrera carta del dit llibre: "lege redibere, et cetera".

21. Item, un altre llibre escrit en paper, ab cubertes vermelles engrutades, ab correych, appellat *Addicions de Baldo sobre l'Especulador*. Lo qual comensa en lo segon corandell de la derrera carta: "Digestis mandato l <ex> creditor". E feneix en lo darrer mot de la derrera carta del dit llibre: "est excommunicatus Gui., et cetera".

22. Item, un altre llibre escrit en pergamins, ab cubertes de faytx scorxades, ab un gaffet. Lo qual comensa, en lo segon corandell de la primera carta: "de monicionis". *lf.5r.* E feneix en lo darrer mot de la dita derrera carta: "petere debeat, et cetera".

23. Item, un altre llibre appellat *Genselli, Sobre les Clementines*, escrit en pergamins, ab cubertes groges engrutades, ab correychs. Lo qual comensa en lo segon corandell de la primera carta del dit llibre: "Ber <nardum> stupia in prohemio". E feneix lo darrer mot del darrer corandell de la derrera carta del dit llibre: "anno octavo, et cetera".

24. Item, un altre libra escrit en paper, ab cubertes vermelles, ab quatre gaffets, appellat^s *Lectura Petri de Paduanis, Super problematicis Aristotilis*. Lo qual comensa en lo segon corandell de la primera carta del dit libra: "videlicet tractatus, et cetera". E feneix en lo derrer mot de la darrera carta del dit libra: "aut alterum".

25. Item, un altre libra appellat *Constitucions de Sicilia*, escrit en pergamins, ab cubertes de faytx scorxades, ab dos gaffets, lo qual comensa en lo segon corandell de la primera carta: "globo, et cetera". E feneix en lo derrer mot del derrer *1f.5v.* corandell de la darrera carta del dit libra: "Deo gracias. Amen".

26. Item, un altre libre, forma de un full de paper de forma menor, escrit en paper, ab cubertes vermelles engrutades, ab correychs, appellat *Glosas dels Usatges, fetas per lo dit mossèn Jacme* e scrites de mà del dit defunct.

27. Item, un libre de forma de un full de la forma menor, escrit en paper, ab cubertes de faytx scorxades, ab un gaffet, unt ha *Recollectes de micer Antoni de Burrio sobre lo terçer*.

28. Item, dos volums de libres de forma de un full de la forma menor, escrits en paper, ab cubertes de vert engrutades, ab correychs, appellats *Novellas del primer libre e segon de les Decretals*.

29. Item, un libre de la forma de un full, *1f.6r.* de la forma menor, escrit en paper ab cubertes verdes, ab .V. bolles e dos gaffets, on ha de *Diverses dictats del Gay Saber*.

30. Item, un altre libra escrit en pergamins, ab cubertes de vert^h, ab dos gaffets, de forma menor, appellat *Problemata Aristotilis*.

31. Item, un altre libra de forma menor, escrit en pergamins, ab cubertes vermelles, ab un gaffet, appellat *Cirurgie de Thederice, primerament de persones, segonament de cavalls, terçerament de ossells, quartament de cavalls*. E comensa en la primera carta del dit libre: "alia res < is > tencia vulnera alia res < is > tencia".

32. Item, un altre libra escrit en paper, ab cubertes de blau embollades, ab dos gaffets, escrit de letra antiga, appellat *Flos sanctorum*.

33. Item, un altre libra appellat *Antoli*ⁱ, escrit en paper de letra antiga, ab cubertes pintades, ab dos gaffets.

34. *1f.6v.* Item, un altre libra escrit en pergamins, ab cubertes vermelles engrutades, appellat *Liber ceremoniarum Curie Romane*.

35. Item, un altre libre escrit en pergamins, ab cubertes de pergami, on són *Leges longoberdorum*.

36. Item, un altre libra escrit en paper de forma menor, appellat *Johan d'Imola, Sobre la primera part de la Inforsada*, ab cubertes blaves, e dos gaffets. Qui comensa en lo segon corandell de la primera carta: "quod contrarium, et cetera". E feneix en lo derrer mot de la darrera carta: "repetitionis huius legis. Deo gracias".

37. Item, un altre libra scrit en paper, ab cuberta de vert, ab .V. bolles e dos gaffets, intitulat *Las leys del Gay Saber*.
38. Item, un altre libret vermell scrit en paper, ab cubertes vermelles engrutades, ab correychs, intitulat *lo Doctrinal del Gay Saber*.
39. *lf. 7r.* Item, un altre libra scrit en paper de la forma menor, ab cubertes engrutades verdes, ab correychs, ont ha *Pracmàtiques e leys de la terra*, scrit en gran part de la mà del testador.
40. Item, un altre libra de forma menor, scrit en pergamins, ab cubertes de vert engrutades, intitulat *Alemfranch, De cirurgia*.
41. Item, un altre libra scrit en pergamins, ab cubertes groges de fust, ab un gaffet, intitulat *Johan de Blanosto, Sobre la Instituta*.
42. Item, un altre libra scrit en paper, antich, appellat *Guillen de Cu, Sobre la Digesta Nova*.
43. Item, un altre libra ab cubertes vermelles engrutades, intitulat *Obra de pau e de treva*, feta per lo dit deffunct e escrita de sa pròpia mà.
44. Item, un altre libra scrit en paper de la forma menor, intitulat *Usatges de Barchinona e Constitucions de Cathalunya*.
45. *lf. 7v.* Item, un altre libra ab posts vermelles, ab .V. bolles e dos gaffets, scrit en paper de la mà menor, intitulat *Libra dels Àngels*.
46. Item, un cartapàs intitulat *Constitucions del Rey an Ferrando, Rey Alfonso e Reyna Maria*.
47. Item, un altre cartapàs^k appellat *Constitucions de Terragona*, ab alguns altres scrits.
48. Item, un libra de cuyro groch e vermell, ab .V. bolles e .IIII. gaffets, scrit en pergami^l, intitulat *Furs de València*.
49. Item, un altre libret scrit en paper, ab cubertes de pergami, appellat *Ludus scacorum*.
50. Item, un altre libret scrit en paper, ont ha alguns *Documents de appendra de tallar*.
51. Item, un altre libra scrit en paper, ab cubertes de faytx scorxades, ab dos gaffets, intitulat *Reportori de Dret Civil de Antoni de Butrio per a.b.c.* Lo qual comensa en lo segon corandell *lf. 8r.* de la primera carta: ".C. de restitutione in integrum". E feneix en lo derrer mot de la derrera carta: "Guido de Sudaria, et cetera".
52. Item, un altre libra scrit en pergamins ab cubertes vermelles, ab quatre^m gaffets e correych de seda, intitulat *Usatges de Barchinona. Constitucions de Cathalunya. Commemoracions de Pere Alberth. Consuetuts de Cathalunya. Privilegis de Barchinona. Pracmàticas sancions*. E comensa en lo segon corandell de la primera carta: "bellum". E feneix en lo derrer mot: "pegrí".

53. Item, un cohern de pergamins, un és continuat lo *Tractat de micer Guillem de Vallsecha sobre los Usatges*.

54. Item, un altre libra appellat *Evicenna*, escrit en pergamins, ab cubertes vermelles, ab .III. gaffets e los correychs de seda. Lo qual comensa en lo segon corandell de la primera carta: "earum plerumque, et cetera". E feneix en lo derrer mot de la derrera carta del dit libra: "f. 8v. "aurium". E après seº sagueix: "explicit liber, et cetera".

55. Item, un altre libra escrit en pergamins, ab cubertes vermelles, ab .V. bolles e dos gaffets, intitulat *Los Galiens*. Lo qual comensa en lo segon corandell de la primera carta: "qui sunt, et cetera". E feneix en lo derrer mot del derrer corandell de la derrera carta del dit libra: "gradus altera".

56. Item, un libra escrit en pergamins ab cubertes vermelles, ab dos gaffets, intitulat *Liber phisicorum et metaphisicorum e altres libres particulars de Natural philosophia*. Qui comensa en lo segon corandell de la primera carta: "enim sunt, et cetera". E feneix en lo derrer mot de la derrera carta del dit libra: "sicut hostendimus, et cetera".

57. Item, un altre libra ab cubertas verdas, intitulat *Obras de mestra Arnau de Vilanova*, escrit en pergamins, ab cubertes verdes, ab dos gaffets.

58. Item, un altre libra escrit en pergamins, appellat *Ardiacha sobre lo Sizè*.

febrer, 17

59. *f. 9r*. Primo, un libre appellat *Pere Jacme*, en lo qual és après lo *Sagramental*. *De Guillem de Munt Lesu. De Retgles de Dret e Alberta*, escrit en pergamins, ab cubertes vermelles empremtades, ab quatre gaffets, capletrat d'or. Lo qual comensa en lo segon corandell de la primera carta: "intendit, et cetera". E feneix: "de usu". E feneix en lo derrer corandell de la derrera carta: "requetis super ethera. Amen".

60. Item, un altre libra appellat *Constitucions de Terragona e Extravagans de papa Johan*, escrit en pergamins, ab cubertes de vert ab quatre gaffets. Lo qual comensa en lo segon corandell de la primera carta: "Petrus in primo, et cetera". E feneix: "edob, et cetera". E feneix lo derrer corandell de la derrera carta del dit libre: "expliciunt *Constituciones Extravagantes*".

61. Item, un altre libra appellat *Guillem de Cu*, *f. 9v. Sobre lo Codi*, escrit en paper, ab cubertes de faytx scorxades, ab^p un gaffet. Lo qual comensa en lo segon corandell de la primera carta: "de auguste l <ex> .II., et cetera". E feneix en lo derrer mot de la derrera carta: "autentica libellum, et cetera".

62. Item, un altre libra appellat *Guillem de Cu*, escrit en paper, ab cubertes de faytx scorxades, ab un gaffet. Lo qual comensa en lo segon corandell de la primera carta: "ffeu et stupia .S. cassa". E feneix en lo derrer mot de la derrera carta del dit libre: "lex ut eo, et cetera".

63. Item, un altre llibre appellat *Rayner, sobre la Emforsada*, escrit en pergamins, ab cubertes de faytx scorxades, ab dos gaffets. E comensa lo segon corandell de la primera carta: ".C. de sentenciis, et cetera". E feneix en lo darrer mot de la derrera carta del dit llibre: "intestati deffuncti Dinus, et cetera".

64. Item, un altre llibre appellat *Andreu de Barolo, Sobre los tres llibres del Codi e Paspio*. *lf.10r.* E comensa en lo darrer corandell de la derrera carta del dit llibre: "previdere". E feneix: "et sic est finis, et cetera".

65. Item, un altre llibre appellat *Belvis, Sobre les Autèntiques e Feus e Digesta Vella* e altres obres, escrit en pergamins, ab cubetes groges, de quatre gaffets. Lo qual comensa en lo segon corandell de la primera carta del dit llibre: "furitzat, et cetera". E feneix: "plus, et cetera". E feneix en lo darrer mot del dit llibre: "set nomini tuo da gloria".

66. Item, un altre llibre appellat *Reportori de Antoni de Butrio, sobre les Decretals*, ab cubertes de posts de faytx scaxades, escrit en paper, capletrat en lo comensament d'or. Lo qual comensa en lo segon corandell de la primera carta: ".I. de omnes". E feneix: "et secundum". E comensa lo darrer corandell de la derrera carta del dit llibre: "qui potest, et cetera". E feneix: "in glosa, et cetera". E après se sagueix: "et sic finis, et cetera".

67. *lf.10v.* Item, un altre llibre appellat *Raphael de Fulgonis, Sobre la segona part de la Digesta Vella*, escrit en paper, ab cubertes de faytx scorxades. Lo qual comensa en lo segon corandell de la primera carta: "doctoribus placet et michi placet, et cetera". E feneix: "prospecta in". E comensa en lo darrer corandell de la derrera carta del dit llibre: "de pigneraticia accione". E feneix: "remitto vos ad Bartulum".

68. Item, un altre llibre appellat *Reyner de Fornilio, Super Inforciato*, escrit en paper, ab cubertes de faytx scorxades, ab dos gaffets. Lo qual comensa en lo segon corandell de la primera carta: "provisio specialis, et cetera". E feneix: "de car edicto". E comensa en lo darrer corandell de la derrera carta del dit llibre: "in nomine Domini". E feneix: "pupillus sive, et cetera".

69. Item, una altre llibre appellat *Rayner, alias Nicolau d'Espinell de Neapoli*, escrit en paper, ab cubertes scorxades de faytx, ab dos gaffets. Lo qual comensa en lo *lf.11r.* segon corandell del dit llibre: "ad primam partem". E feneix: "ea lege, et cetera". E comensa en lo darrer corandell de la derrera carta del dit llibre: "l<ex> .III., et cetera". E feneix: "domino Nicolao Spinell, et cetera".

70. Item, un altre llibre escrit en pergami, appellat *Badariol e Reportori*, ab cubertes blanques squinsades, ab dos gaffets. Lo qual comensa en lo segon corandell del dit llibre: "non possunt, et cetera". E feneix: "ulterana de, et cetera". E comensa en lo darrer corandell de la derrera carta del dit llibre: "denotum, et cetera". E feneix en vermell: "incipiant in modicum, et cetera".

71. Item, un altre libra scrit en paper, appellat *Pere d'Ancarra, Sobra les Clementines*, ab cubertes de faytx scorxades, ab dos gaffets. Lo qual comensa en lo segon corandell de la primera carta del dit libra: "dic ut vero hosti, et cetera". E feneix: "accionum, et cetera". E feneix en lo derrer corandell de la derrera carta del dit libra: "utriusque iuris doctoris, et cetera".

72. Item, una altre libra scrit en paper, *lf.11v.* appellat *Johan Fabra, Sobra lo Codi*, ab cubertes verdes engrutades ab correychs. Lo qual comensa en lo segon corandell de la primera carta del dit libra: "et iure, et cetera". E feneix: "auctoritate propria, et cetera". E feneix en lo derrer corandell de la derrera carta del dit libra: "de tutelis in principio, et cetera".

73. Item, un altre libra appellat *Consell de Di e di Brutigall e Qüestions sues. Tractats de Pere Elias <e> Repeticions sues, e Qüestió de Baldo*, ab cubertes verdes engrutades. Lo qual comensa en lo segon corandell de la primera carta: "item et eius, et cetera". E feneix: "intendit, et cetera". E en la derrera carta del dit libra: "I<ex> quos prohibet".

74. Item, un altre libre appellat *Repportori del Ignocent abacada' e de Baldo <les> Addicions*, scrit en paper, ab cubertes verdes, ab dos gaffets. E comensa en lo segon corandell de la primera carta: "atestimonio, et cetera". E feneix: "consensu, et cetera". E feneix en lo derrer mot de la derrera carta: "in ipothecaria eandem lege". E après se sagueix: "amen. Deo gracias".

75. *lf.12r.* Item, un altre libre appellat *Àngel, Sobre la primera e la segona part de la Digesta Vella*, scrit en paper, ab cubertes de posts de faytx scorxades, ab .IIII. gaffets, capletrat. Lo qual comensa en lo segon corandell de la primera carta: "quam, et cetera". E feneix: "fallit, et cetera". E comensa en lo derrer corandell de la derrera carta del dit libre: "secundo loquitur, et cetera". E feneix: "pro parte mulieris".

76. Item, un altre libra appellat *Johan d'Imola, Sobra la primera part de les Clementines*, scrit en paper, ab cubertes de post de faytx scorxades, ab .IIII. gaffets. Qui en lo segon corandell de la primera carta comensa: "autem possint". E feneix: "ad quod non". E comensa en lo derrer corandell de la derrera carta del dit libra: "quis possit". E feneix: "sufficiant, et cetera".

77. Item, un altre libra appellat axí mateix Johan d'Imola, *Sobra la segona part de les lf.12v. Clementines*, scrit en paper ab cubertes de faytx scorxades, ab .IIII. gaffets. Lo qual comensa en lo segon corandell de la primera carta: "sis officis". E feneix: "tractat hic". E comensa en lo derrer corandell de la derrera carta del dit libra: "ultimo querit, et cetera". E feneix: "lege bone fides".

78. Item, un altre libre scrit en pergamins, ab cubertes de cuyro blanch, ab .IIII. gaffets, appellat *Reyner de Fornilio, Sobra la Digesta Vella*. Lo qual comensa en lo segon corandell de la primera carta: "allegat, et cetera". E feneix en lo derrer corandell de la derrera carta del dit libre: "secundum Franciscum Occursi. Deo gracias. Amen".

79. Item, un altre llibre escrit en paper, ab cubertes de cuyro vermell, ab quatre gaffets, appellat *Dominicus de Sancto Geminiano, Sobre la segona part del Sizè de les Decretals*. Lo qual comensa en lo segon corandell de la primera carta: "causas". E feneix: "subditos, et cetera".

80. [...] *lf.13r. Ponerius, Sobre sinch llibres*, escrit en pergamins, ab cubertes de faytx scorxades, ab dos gaffets. Lo qual comensa en lo segon corandell de la primera carta del dit llibre: "augmentum, et cetera". E feneix en lo darrer mot de la derrera carta del dit llibre: "necessitatis nonso, et cetera".

81. Item, un altre llibre appellat *Novella sobre lo Sizè*, escrit en pergamins, ab quatre gaffets, ab cubertes blaves, capletrat d'or. E comensa en lo segon corandell de la primera carta del dit llibre: "posuissim et quam, et cetera". E feneix en lo darrer mot de la derrera carta del dit llibre: "et utilitor collocavit. Deo gracias. Amen".

82. Item, un altre llibre appellat *Lecturas de Di e de Oldrach, Sobre Digesta Nova e Emforsada*, escrit en pergamins, ab cubertes vermelles, ab .IIII. gaffets. Lo qual comensa en lo segon corandell de la primera carta: "habuisse ius, et cetera". E feneix en lo darrer mot de la derrera carta del dit llibre: "octavo locusti, et cetera".

83. *lf.13v.* Item, un altre llibre appellat *Ignocent*, escrit en pergamins, ab quatre gaffets. Lo qual comensa en lo segon corandell de la primera carta del dit llibre: "venissent, et cetera". E feneix en lo darrer mot de la primera carta del dit llibre: "in principio. Amen, et cetera". E après se sagueix: "quadragesimo quinto".

84. Item, un altre llibre appellat *Decisiones Rote. Consilia Bartoli. Censura Iohannis de Linyano. Questiones Iohannis Calderini. Auctoritates Bliblie et alia opera*, escrit en paper, ab cubertes blaves, ab quatre gaffets. Lo qual comensa en lo segon corandell de la primera carta del dit llibre: "et utrum, et cetera". E feneix lo darrer mot de la derrera carta del dit llibre: "in prima questione, et cetera".

85. Item, un altre llibre appellat *Jacme Semebrós, Sobre les substitucions*, ab cubertes negres ab quatre gaffets. Lo qual comensa en lo segon corandell de la primera carta: "consequendo, et cetera". E feneix lo darrer corandell de la derrera carta del dit llibre: "ultra non proseguor. Deo gracias".

86. *lf.14r.* Item, un altre llibre appellat *Speculador*, escrit en pergamins, ab cubertes vermelles emprentades, ab quatre gaffets. Lo qual comensa en lo segon corandell de la primera carta del llibre: ".Pe. di primam, et cetera". E feneix en lo darrer corandell de la derrera carta del dit llibre: "tradita iura, et cetera". E après se sagueix: "explicit. Deo gracias".

87. Item, un altre llibre appellat *Pere de Bella Perxa, Sobre lo Codi*, escrit en pergami, ab cubertes verdes, ab quatre gaffets. Lo qual comensa en lo segon corandell de la primera carta: "alibi dicitur, et cetera". E feneix en lo darrer corandell de la derrera carta del dit llibre: "bone voluntatis, et cetera".

88. Item, un altre libra appellat *Consells de Fadarich de Cenes*, escrit en paper, ab cubertes de faytx scorxades, ab quatre gaffets. Lo qual comensa en lo segon corandell de la primera carta: ".C. qui bonis, et cetera". E feneix en lo darrer mot de la derrera carta: "aliquid operetur, et cetera". Et sequitur: "et sic est finis huius oppusculi".

89. *lf.14v.* Item, un altre libra appellat *Johan de Linya* escrit en paper, ab cubertes verdes engrutades, ab correychs. Lo qual comensa en lo segon corandell de la primera carta: "nullus convenisset, et cetera". E feneix en lo darrer corandell de la derrera carta del dit libra: "possuisset *Iohannes de Linyano*". E après se sagueix: "explicit, et cetera".

90. Item, un altre libra escrit en paper, ab cubertes verdes engrutades, ab correychs, appellat *Addicions de Johan Andreu sobre l'Especulador*. Comensa en lo segon corandell de la primera carta: "nam secundum". E feneix en lo darrer corandell de la derrera carta del dit libra: "vivit et regnat, et cetera".

91. Item, un altre libra appellat *Nicolau Alexandra, Sobre la Digesta Vella*, escrit en paper, ab cubertes groges, ab quatre gaffets, capletrat de letres d'or. Lo qual comensa en lo segon corandell de la primera carta del dit libra: "vel quasi, et cetera". E feneix lo darrer corandell de la derrera carta del dit libra: "Baldus de Perucio, utriusque iuris doctor excellentissimus".

92. *lf.15r.* Item, un altre libra escrit en pergamins, ab cubertes de faytx scorxades, ab un gaffet appellat *Rotfré, De Dret Civil*.

93. Item, un altre libra cubert de vert, ab quatre gaffets, escrit en pergamins, intitulat *Furs de Aragó*. Lo qual comensa en lo segon corandell de la primera carta: "lecto efficiamini, et cetera". E feneix en lo darrer mot de la derrera carta, del dit libra: "delayno".

94. Item, un altre libra^y escrit en pergami, ab cubertes vermelles, ab dos gaffets, appellat *Libra del Consolat de la Mar*. Lo qual comensa en lo s<eg>on corandell de la primera carta: "operacions, et cetera". E feneix en lo darrer mot del darrer corandell de la derrera carta del dit libra: "de Gerona. Finito libro, et cetera".

95. Item, un altre libra escrit en pergamins, ab cubertes verdes engrutades, sense gaffets ni correych, appellat *Liber Tacuhinus, De medecina*.

96. Item, un altre libra escrit^z en pergamins, *lf.15v.* ab cubertes blanques engrutades, intitulat *Repportori de les Decretals e Decret*.

97. Primo, cinch volums de libres escrits^{aa} en paper, ab posts, ab^{ab} cubertes; los tres de negre e los dos de vert, ab .IIII.^{ac} gaffets en cascun volum^{ad}, escrits en paper e intitulats^{ae} de mà del dit deffunt, so és:

- a) Lo primer, *Gamffré de Selinyach, Sobre lo quart de la Inforçada*.
- b) E l'altre és intitulat *Gamfré de Salinyach, Sobre lo .V. de la Inforçada*.
- c) E lo terç, appellat *Gamffré de Salinyach, Sobre Scilicet: de legatis primo, secundo et tercio*: e és lo pus gros volum de tots.
- d) E lo quart, és intitulat *Gamffré de Salinyach, Sobre lo .XIII. de la Inforçada*.

e) E lo cinquè, és intitulat *Gamffré de Salinyach, Sobre lo .XIII. de la Inforçada*. E són tots escrits en paper, e tots són escrits de una letra.

98. Item, un altre libre escrit en pergamins, cubert, ço és^{af}, de cubertes engrutades^{ag} demunt de cuyro blave, és de *Medecina*, intitulat *Bernat Gordo*. E comensa en lo segon corandell: "ffebris". E feneix lo darrer mot de la darrera carta: "de gradibus".

99. *lf.16r.* Item, un altre libre de^{ah} *Dret*, escrit en pergamins ab cubertes engrutades, ab .IIII. corretges. E comensa lo vermell: "*Distinctiones domini Petri de Bella Pertica*". E feny lo darrer mot de la darrera carta: "causarum et rerum".

100. Item, un altre libre escrit en paper, en forma de un full, ab cubertes de pergamins, en coherns de paper tots descornats, en lo qual ha *Consells e Allegacions del dit deffunct* e altres scriptures mesclades^{ai}.

101. Item, un libre escrit en pergamins, ab cubertes de posts, ab cuyro groch, ab .IIII. gaffets, appellat *Digesta Vella*. E comensa en lo segon corandell de la primera carta: "sibi vindicare". En lo en lo darrer mot de la darrera carta feneix: "quia textus explicit iste". E és de pocha forma.

102. Item, un altre libre de *Dret*^{ak}, escrit en pergamins testual, cubert de posts, ab cuyro negre, ab .IIII. gaffets. E comensa en lo^{al} segon corandell de la primera carta: "sui [...]is". E feneix en lo darrer mot de la darrera carta: "reversus". Lo qual libre és de pocha forma, és appellat *Inforçada*.

103. *lf.16v.* Item, un altre libre escrit en pargamins^{am}, cubert de posts scorxades, sensa gaffets, hon és lo *Test del Codi*, imperfect com no y <és> tot complit.

104. Item, un altre libre escrit en pargamins, cubert de^{an} vert engrutat, lo qual són^{ao} .III. libres, so és:

a) Lo primo libre, lo *Test del Sisè*.

b) E après les *Gloses de Johan Andreu*.

c) E après, lo terç libre, són les *Clementines* glosades.

E és tot en un volum.

105. Item, alguns escrits en paper, hon són^{aq} scrites algunes *Subtitucions e algunes qüestions e altres dits de doctors*, tot descornat.

106. Item, uns altres coherns de *Lectures de sobre los Decretals*, tot de pocha valor.

107. Item, un altre libre de cohern de *Dits*^{ar} <de> *doctors*, escrit en papers.

108. Item, uns altres coherns escrits^{as} axí en paper com pergamins, que són *Gloses de sobre alguns dits de libres de Canones*, tot de pocha valor.

109. Item, un libre en paper hon ha *Constitucions Sinodals de Terragona*, és de pocha valor.

110. Item, un cartapàs de paper, hon ha escrits de *Dits* <de> *leys antichs* e de pocha valor.

111. *lf.17r.* Item, un altre llibre escrit en pergamins, ab^{al} cubert de posts, ab cuyro blanch, ab un gaffet, hon són los *Usuatges de Barchinona* glosats, de poca valor.

112. Item, un ca <r> tapacet, escrit en paper, ab *Casos de gloses singulars de Dret segons^{am} Bartol e Baldo*, tot de poca valor.

113. Item, un *Saltiri*, escrit en pergamins gentils^{av}, de forma miyana, ab cubertes empremtades, ab un gaffet d'argent, con l'altre hi fallega, lo qual és il·luminat d'or, e són hi les *Ores de sancta Maria e de deffunts e los .VII. psalms*.

114. Item, un llibre escrit en pergamins, hon són les *Ores de sancta Maria e de deffunts*, ab un gaffet d'argent, e los *.VII. Sa <lm> pls^{ay} penitencials*.

115. Item, un altre llibre escrit en pergamins, hon són hi de les *Concordances de la Biblia^{az}*, de letra menuda.

116. *lf.17v.* Item, un altre llibre petit, ab cubertes empremtades, ab gaffets, hon ha algunes *Ordinacions de les Corts Generals de Catalunya*.

117. Item, un cartapàs larguer, ab cubertes de pergami, hon ha *.VIII. coherns de paper*, ab cuyro vermell, intitulat *Manuale advocacionum et aliorum contractuum mihi Iacobi de Callicio*.

118. Item, un altre llibre larguer, ab cubertes de pergami larguer^{ba}, appellat *Manuale advocacionum et debitorum mihi Iacobi de Callicio*.

^a segueix cancel·lat per.- ^b ab interlineat, damunt de de cancel·lat.- ^c segueix cancel·lat en.- ^d segueix cancel·lat Vella.- ^e segueix cancel·lat dos.- ^f segueix cancel·lat Bernardum.- ^g appellat ... Aristotilis interlineat.- ^h segueix cancel·lat engrutades.- ⁱ segueix cancel·lat de ab de letra.- ^k segueix cancel·lat intitulat Con <stitucions>.- ^l segueix cancel·lat appellat.- ^m quatre interlineat, damunt de dos cancel·lat.- ⁿ segueix cancel·lat occulorum et alu.- ^o segueix repetit se sagueix.- ^p segueix cancel·lat dos.- ^q segueix cancel·lat E comensa.- ^r dos interlineat, damunt de quatre cancel·lat.- ^s in ... Domini interlineat, damunt de pupillus sive, et cetera cancel·lat.- ^t abacadat interlineat, damunt de Addicion <s> cancel·lat.- ^u capletrat interlineat.- ^v segueix cancel·lat do.- ^w aquest inventari de llibres, en fulls solts, sembla incomplet i la numeració és d'ara; per això l'estrany començament d'aquest full 13r.: segurament abans d'aquest n'hi havia un altre que s'ha perdut.- ^x segueix cancel·lat Constitucions.- ^y segueix cancel·lat ab cub <ertes>.- ^z segueix cancel·lat escrit en pergamins.

^{aa} escrits ... paper interlineat.- ^{ab} ab interlineat.- ^{ac} .III. interlienat.- ^{ad} Volum interlineat.- ^{ae} segueix cancel·lat la un.- ^{af} segueix cancel·lat de cubertes.- ^{ag} segueix cancel·lat cubertes.- ^{ah} de Dret interlineat.- ^{ai} segueix cancel·lat e és descornat.- ^{aj} Dret interlineat.- ^{ak} segueix cancel·lat primer [...] con.- ^{al} pergamins interlineat, damunt de peega cancel·lat.- ^{am} segueix cancel·lat posts cuber <tes>.- ^{an} són ... so interlineat.- ^{ao} lo ... són interlineat.- ^{ap} són interlineat.- ^{aq} dits interlineat.- ^{ar} escrits interlineat.- ^{as} ab interlineat.- ^{at} segueix cancel·lat Barch, Bastol e Baldo.- ^{av} gentils interlineat.- ^{ax} segueix cancel·lat scol.- ^{ay} segueix cancel·lat ab un gaffet d'argent.- ^{az} Biblia interlineat, damunt de Blibia sotils.

^{ba} segueix cancel·lat appellat *Manuale* e és [...].

171 Inventari Bernat Ros

¹ Llibre en romanç de *Medicina*.

²

³ *Septem psalmi penitentiales*.

1434, juny, 8

Inventari dels llibres relictos per Bernat Ros, barber, ciutadà de Barcelona.

AHPB. Simó Carner, *Tercius liber inventariorum*, 1430-1438, lligall 8, fols. 163v, 164v.

En la cambre hon jahien, dalt:

.....
1. <Primo>^a, un libra cubert de cuyro, en romans, qui parla de *Medecines*.
.....

2. Item^b, .I. libret de paper de *Signes*.

3. Item^c, uns *Salms penitencials* de^d pergamí, rosegats.

^a nota marginal esquerra: libra.- ^b nota marginal esquerra: li <bret>.- ^c nota marginal esquerra: salms.-
^d de pergamí interlineat.

172 Inventari Bernat Gornal

¹ *Llibre d'Hores de la verge Maria*, en llatí.

² Aquest llibre no identificat formava part de l'aixovar de Magdalena Gornal, la seva filla, i li va donar el 13 de juny d'aquest mateix any 1434.

1434, juliol, 5

Inventari dels llibres relictos per Bernat Gornal, ciutadà de Barcelona.

AHCB. *Arxiu notarial*, l.7, s.n., fols. 1r-1v.

Primo, invenimus in comestorio sive manjador quarumdam domorum, in quibus dictum Bernardus de Gornal dum vivebat, habitabat, in vico vocato d'en Serra, quandam tecam sive caxó descrits, ab dos pa<n>ys e ab dues claus, dins lo qual foren trobades les cosas següents:

.....

1. <Primo>, unas *Ora<s>* scritas en pregamí, ab cubertas de pregamí. Comensa en la primera carta: "ne reminiscaris". E feneix en la derrera carta: "hoc est fides catholica quam nisi quisque fideliter firmiter quod crediderit selvus esse non poterit".

.....

2. *ff.1v* Item, altre libre apellat *Libre major*, ab cubertas de pregamí e querns de paper. Comensa en la primera carta: "so neguna persona ha mal al cuxa". E feneix en la derrera carta: "qui és de nombre .CL.^a". É<s> axovar de la dita Magdalena que yo li he donat a .XIII. de juny any damunt dit.

^a segueix cancel·lat ffas memòria.

¹ Aquesta *Biblia* era una penyora de mossèn Bernat Morell, prevere, per un total de 5 florins (= 3 lliures i 5 sous); aquesta quantitat, segons una nota al marge esquerre, fou recuperada per la seva hereva.

1434, setembre, 4

Inventari dels llibres relictes per Francesc Sapllana, forner, ciutadà de Barcelona.

AHPB. Simó Carner, *Tercius liber inventariorum*, 1430-1438, lligall 8, fol. 183r.
Ed. MADURELL: *Regesta Biblias...*, n° 39.

Atrobe en la cambre del alberch hon lo dit deffunt jahia, e lo qual alberch se té ab lo forn, lo qual és detràs les Penedides:

.....

1. Item^a, .I. libre scrit en pergami apellat *Biblia*. Lo qual tenia <en> penyora de mossèn Morell, prevera, per .V. florins.

^a *nota marginal esquerra*: halos per rebuts la hereva.

174 Inventari Guillem Burrull

¹ L'explicit d'aquest *Llibre d'Hores* conté la datació del còdex: 24 de març de 1411.

²

1434, setembre, 27

Inventari dels llibres relictes per Guillem Burrull, Llicenciat en decrets, ciutadà de Barcelona.

ACB. Julià Roure, *Translat del inventari dels béns qui foren del honorable micer Guillem Burrull, quondam*, 27 setembre 1434, vol. 516, fol. 10v.

Item, en la cambra hon lo dit deffunct ffiní sos dies, atrobi les coses següents:

.....

Item, un altre coffre semblant al prop dit <enlaunat, antich>, dins lo qual atrobi les coses següents:

.....

1. <Primo>, unes *Ores* scrites en pergamins, ab cubertes de posts ab una cuberta de drap de li brodat. E comense en la primera carta lo *Compta de la luna*. E fenex la derrera carta del dit libre: "a .XXIII. de març .M.CCCC.XI".

2. Item, altre libre ab cubertes de posts, scrit en paper, ab un gaffet. Qui comensa en la primera fulla: "ffratres iam non escis". E finex lo dit libre en la derrera carta: "regnat Domino Sancto Spirito. Amen".

¹ En Pere Güells, barber de la Plaça Nova, n'és el comprador.

² El giponer convers i venedor de llibres Rosars va pagar poc més de dos sous per aquest llibre no identificat.

³ Un nou text de la literatura antijueva i apologètica del cristianisme: la *Disputa del jueu*.

⁴ En Bernat Devesa és el comprador d'aquest còdex.

⁵ Sobre la problemàtica del títol *Alexandre*, vegeu 12, 12. Aquest còdex no va ésser venut, per la qual cosa no s'anotà cap preu de venda.

1434, octubre, 28

Encant públic dels llibres relictos per mestre Cristòfor Sarriba, cirurgià, ciutadà de Barcelona.

ACB. Julià Roure, *Inventaris i encants*, 29 octubre 1434-23 gener 1443, vol. 515, fols. 2r-2v.

novembre, 16

1. Primo, un libra scrit en paper, ab po<s>ts de fust, ab .V. bolles en cada post. Qui comensa: "aquest libra de *Madasina per frare Gerodorich*", P<ere> Güells, barber, qui està a la Plassa NovaIII. sous, .I.

2. Item, un libra scrit en paper, ab cubertes de pergamins. Qui comensa: "que rapos". E feneix: "sia feta polvera", en RosarII. sous, .VI.

3. Item, un libra de *Disputa del jueu* en paper, de pocha valor .VIII. < diners >.

4. Item, un libra de paper ab cuberta de pergami. Qui comensa: "per que fuyts de tos anamichs". E feneix: "e com lo dit carceller", Bernat DevesaII. sous.

5. Item, un libra^a apellat *Alexandre* ab cuberta de posts, scrit en pergami.

^a nota marginal esquerra: non <es va vendre>: per això no s'annotà cap preu de venda.

176 Testament Bartomeu Ripoll

Excepte aquest testament inèdit, amb una clàusula relativa al destí dels seus llibres, no disposem de cap dada més sobre Bartomeu Ripoll.

1435, novembre, 24

Testament de Bartomeu Ripoll, notari i ciutadà de Barcelona, en què disposa una clàusula relativa als seus llibres, per la qual estableix que la seva muller Margarida i els seus hereus puguin disposar dels seus llibres fins que aquests hereus tinguin 30 anys. En cas contrari, si els llibres fossin venuts, empenyorats o alienats abans de l'edat establerta, els llibres, o el seu preu estimat, passarien al monestir de Santa Maria de Jesús.

AHPB. Pere Soler, *Primus liber testamentorum*, 1426-1443, lligall 2, fols. 29r-32r.

.....

lf.32r. Et volo eciam dispono et ordino quod dicti domina Margarita, uxor mea, seu heres aut heredes michi non possunt venderi, impignari seu alienari *libros* meos que in dicta mea hereditatis reperientur donacionis ipsi filii et heredes michi seu alter ipsorum act-[...]gerint etatem triginta annorum.

Et si contrarium premissorum fecerunt, volo quod dicti *libri* seu valor aut extimacio^a eorum sic monasterii sancte Marie de Ihesu predicti. Et in hoc casu dictos *libros* seu valor aut extimacio eorundem dicto conventii beate Marie de Ihesu dimitto^a.

^a Tot l'instrument raillat amb tres ratlles verticals.

MADURELL publicà només un esment librari de l'inventari de llibres de Bernat Satorra i oblidà per complet la subhasta (doc. 178), inèdita. Malauradament, no tenim cap notícia sobre la seva possible activitat com a fedatari.

¹ *Decretales (C.I. Can)*. Els cinc primers llibres d'aquesta biblioteca estan en penyora, «mas no sabem per quant», aclareix el notari després de la nota n° 5 (ni de quina o de quines persones, afegiríem nosaltres).

² Henricus Bohic és autor d'unes *Distinctiones in 5 libros Decretalium (C.I. Can)*. L'*explicit* sembla correspondre al segon llibre.

³ Esment referit al *Sextus (C.I. Can)* o a qualsevol de les seves lectures.

⁴

⁵ Els dos *incipit* -rúbrica i text-, ens permeten identificar aquest llibre de dret amb l'*Apparatus super Decretalibus* d'Innocentius papa IV.

1435, desembre, 2

Inventari dels llibres relictos per Bernat Satorra, escrivà reial, ciutadà de Barcelona.

AHPB. Simó Carner, *Tercius liber inventariorum*, 1430-1438, lligall 8, fols. 299r-300r, 311v.
Ed.parc. MADURELL: *Manuscripts...*, n° 74.

En lo scriptori:

.....

1. Item, .I. *Decretals* de pergamins, ab posts de fust cubertes de cuyro negra, ab cantoneres e rosets al mig de lautó, qui's tenquava ab .IIII. gafets, emperò no ni ha sinó .I. Lo qual libre comensa en la rúbriqua vermella: "solutio matrimonio". E lo test comensa: "pomprinuis dotis cause". E fenex la derrera fulla: "explicit textus trium paream in for". Lo qual stà <en> penyora.

2. Item, .I. altre libre de^a *Dret* de forma mayor, de pergamins, ab posts de^b fust cubertes^c <de> eluda vermella, ab cantoneres e roses al mig de lautó, lo qual se tenquava ab .IIII. gafets. Lo qual comensa: "venerabilissime discretis viris doctoribus, licenciatis, bacallariis, et aliis scolaribus auditorium suam lecture^d sue decretalium de mane, et cetera". E fenex la derrera fulla: "finitur secundus liber distinctio nostram Anrici Boyes tuius omnia in pace regni estat. Amen".

3. Item, altre libre de *Dret* de^e pergamins, ab posts cubertes de cuyro groch, ab .II. gafets. Lo qual comensa en la ròbrica vermella: "incipit *Apparatus* f.299v. *sexti libri Decretalium*, et cetera". E comensa en lo test: "venerabilis et discretis viris, et cetera". E fenex la derrera fulla: "explicit opus domini divi venerabili legum professoris super titulo de regulis decretalium sexti libri, et cetera".

4. Item, altre libre de *Dret*, ab test e glosa, de pergamins, ab posts cubertes de vert, ab .IIII. gaffets e ab cantoneres de ferro blanch. Lo qual comensa en la ròbrica vermella: "in nomine Domini nostri Ihesuchrist". En per devant era entorn .VIII. fulles scrites. E comense lo test: "hec que necessario corrigenda esse a multis, et cetera". E fenex la derrera carta sota .I. capítol qui comense: "in [...] conatur, et cetera".

5. Item^f, .I. libre de pergamins, sens posts, cubert de pergamí. La ròbrica del qual comensa: "incipit *Apparatus*, et cetera". E lo test comensa: "sequitur in Ecequiele". E fenex la derrera fulla: "explicit liber quintus. Amen".

Los quals llibres f.300r. stan <en> penyora, mas no sabem per quant.

⁶ *Flores sanctorum* en català. L'adquirí a la subhasta en Guillem de Coromines, prevere prior, per gairebé 8 lliures (178, 1).

.....

desembre, 9

6. *lf.311v*. Item, un llibre de pergamí appellat *Flos sanctorum*, ab les cubertes de cuyro vermell. Qui comensa a la primera fulla: "lo ver servidor". E en la derrera fulla acaba: "qui viu e regna, et cetera".

^a de Dret ... pergamins *interlineat*.- ^b de fust *interlineat*.- ^c segueix *cancel·lat* de vermell.- ^d segueix *cancel·lat* de.- ^e de pergamins *interlineat*.- ^f *al marge esquerre, en nota marginal*: predicti libri fuerunt abstracti de predicto scriptorio et remanserunt penes dictum cacorem.

¹ Vegeu 177, 6. Recollim, però, la contradicció en la descripció del color de les cobertes d'aquest text.

² Després de gairebé dos anys de la mort de Satorra, la seva marmessoria encara és activa. El notari anota en el protocol la venda d'un *Psalterium* (amb característiques codicològiques ben definides, com la «lletra de Flandes» i les miniatures i caplletres il·luminades) a favor de Bartomeu Estayó, notari menor de dies, per un preu de 5 florins (= 2 lliures, 15 sous). L'encarregat d'aquesta operació de venda fou el llibreter convers Antoni Ramon, àlies Corró, en la seva primera actuació documentada en el nostre treball.

Hi ha una petita diferència en l'equivalència monetària oferta per aquest instrument (1 florí = 11 sous) i la recollida pels manuals de numismàtica (1 florí = 13 sous).

1435, novembre, 4

Encant públic dels llibres relictos per Bernat Satorra, escrivà reial, ciutadà de Barcelona.

AHPB. Simó Carner, *Tercius liber inventariorum*, 1430-1438, lligall 8, fols. 338r, 339r.

1436, març, 2

1. *lf.338r.* Item, un libre scrit en pergamins apellat *Flors sanctorum*, cubert de cuyro negra ab dos gafets, al discret an Guillem de Conomines, prevera prior de les vergensVII. lliures, .XIII. sous.

1437, maig, 7

2. *lf.339r.* N'Anthoni Ramon, librater^a ciutadà de Barcelona, dix que havia venut un *Saltiri* scrit en pergamins, ab cubertes de cuyro vermell empremtades^b, scrit ab letra de Flandes, ab diverses ymatges que havia pintades en lo comensament del *Saltiri*, e ap capletres daurades, e ab ymatgetes dins las capletres de les feries e en versos. La un capletra daurat e l'altre de color. Lo qual dix que havia venut al senyor an Barthomeu Stayo^c, notari, menor de dies, per preu de sinch florinsII. lliures, .XV. sous.

^a segueix cancel·lat dix.- ^b segueix cancel·lat ab scrites.- ^c segueix cancel·lat merca <der >.

179 Taula dels béns d'Arnau Salavert

Tot i que algunes de les publicacions de l'aparat heurístic esmenten aquest document com «inventari de...», creiem que és millor parlar de taula o índex, ja que es tracta d'un petit quadern, llarg i estret, que conté, com hom pot observar en la transcripció que oferim, una breu descripció dels objectes, curiosament ordenats per ordre alfabètic (entre els quals es troba el llibre que oferim) i remet a una pàgina de l'inventari i a una altra de la subhasta; aquests dos documents, malauradament, no s'han conservat. Els Salavert foren una coneguda família barcelonina de mercaders i Arnau, tal vegada, era un dels seus membres destacat a Sicília per raons comercials (vegeu, per exemple, el doc. 168).

¹ Com ja hem dit, aquest *Saltiri i Llibre d'Hores de la verge Maria* era recollit a la pàg. 27 de l'inventari i a la pàg. 11 de l'encant de béns, no conservat.

1436

Taula o índex dels béns relictos per Arnau Salavert, mercader de Palerm.

AHPB. Anònims segle XV, *Inventari dels béns relictos per Arnau Salavert, de Palerm*, 1436, lligall 17, s.n., fol. 8r.

Ed. MADURELL: *Manuscrits...*, n° 76.

Cit. J.AURELL: *Espai mercader...*, p. 268, 271.

Cit. AURELL-RUBIÉS: *Mercaders catalans...*, p. 246.

.....

1. <Primo, un > libre ab cubertes de posts, appellat *Saltiri*, .XXXVII. p<àgina> de l'inventari, .XI. p<àgina> de l'encant, ab cuberta de aluda vermella, ab flechs de ceda verda, ab lo gaffet d'argent daurat, appellat *Ores de sancta Maria*.